ROK XV. Nr. 289 (4607) WILNO, piątek 21 października 1938 r. Pismo nie jest datowane naprzód Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Sytuacja wyborcza w okręgach 45 i 46 *w oświetleniu* dr. S. Wysłoucha

Wywiad z Prezesem Klubu Radnych Bloku Gospodarczego Odrodzenia Wilna

Dowiedziawszy się o wystąpieniu p dra Seweryna Wysłoucha z Obozu Zjednoczenia Narodowego bezpośrednio po wyborach w zgromadzeniach okręgowych zwróciliśmy się do niego z prośbą o wyjaśnienie motywów wystąpienia:

— Słyszeliśmy, że Pan w związku z obecną kampanią wyborczą w Wilnie wystąpił z O. Z. N.?

— Istotnie, wiadomość ta jest o tyle ścisłą, że w dniu 18 bm. skierowałem list do Pana Przewodniczącego Okręgu O. Z. N. w Wilnie inż. Władysława Barańskiego z prośbą o skreślenie mnie z listy członków O. Z. N.

— Czy można się dowiedzieć o motywy tego kroku?

— Z chwilą, gdy stało się powszechnie wiadomym, że w okręgu wyborczym Nr 46 zostaną zgłoszone kandydatury obu zasłużonych generałów L. Żeligowskiego i St. Skwarczyńskiego, obok kandydatur Prezydenta m. Wilna dra W. Maleszewskiego i red. St. Mackiewicza, rozpocząłem jako członek kolegium wyborczego usilne starania, by przynajmniej jedną z kandydatur tak zasłużonych dla Wilna generałów zgłosić w okręgu wyborczym Nr 45. W tym celu przeprowadziłem kilkakrotne rozmowy z Przewodniczącym Okręgu O. Z. N w Wilnie Panem inż. Wł. Barańskim, przedstawiając mu trudność sytuacji i możliwe rozwiązania. Ostatecznie sprawa skrystalizowała się o tyle, że zaproponowałem Panu Barańskiemu zgłoszenie kandydatury gen. L. Żeligowskiego w obu okręgach wyborczych m. Wilna. Zapewnienie Mu pierwszego miejsca wśród kandydatów na posłów w okręgu Nr 45 nie budziło najmniejszej wątpliwości, stwarzając równocześnie całkowitą możliwość rozwiązania węzła gordyjskiego jaki się dziś wytworzył w okręgu Nr 46.

Niestety moja kilkakrotnie wysuwana propozycja została przez władze O. Z. N. w Wilnie odrzucona. Nie chcąc mimo to dopuścić do współzawodnictwa o mandat w okręgu Nr 46 obu generałów, postanowiłem wbrew O. Z. N. popierać kandydaturę gen. L. Żeligowskiego w okręgu 45. Niestety, jak wynika z rezultatów głosowania, wobec negatywnej postawy zdecydowanej większości O. Z. N. w tym okręgu (23 „pięćsetki“), kandydatura ta zdobyła jedynie 22 głosy i upadła.

Prowadząc w ten sposób akcję sprzeczną z dyspozycjami wileńskich władz O. Z. N., zdawałem sobie doskonale sprawę, że dalsze moje pozostawanie w szeregach Obozu jest niemożliwe. Z drugiej strony jako obywatel m. Wilna nie mogłem się zgodzić na to by w okręgu 46 stanęli przeciwko sobie do współzawodnictwa o zaszczytny mandat reprezentowania Wilna ludzie tak dla Niego zasłużeni, jak gen. L. Żeligowski, gen. St. Skwarcbyński i prez. dr W. Maleszewski.

Wszyscy ci kandydaci winni byli przejść do Sejmu jako posłowie wileńscy i niewątpliwie by przeszli zgodną wolą całego społeczeństwa wileńskiego, które umie cenić ludzi prawdziwie dla niego zasłużonych, gdyby zostali zgłoszeni w obu okręgach miasta. Niestety stało się inaczej i to jest istotną tragedią wileńskich wyborów do Sejmu w 1938 roku.

Podział Rusi Podkarpackiej między Węgrami i Rumunią?

Sukces polski polegałby na uzyskaniu granicy z Węgrami

Prasa niemiecka o wizycie min. Becka

BERLIN, (Pat). Wczorajsza konferencja ministra Becka z królem Karolem, jak i w Budapeszcie wizyta dyr. Łubieńskiego, wzbudzają zrozumiałe zainteresowanie prasy niemieckiej, która w obszernych relacjach swych korespondentów wysuwa przypuszczenie, że rozmowy poświęcone były sprawie Rusi Podkarpackiej.

„Essener National Ztg.“ sądzi, że w Galatzu była mowa o podziale Rusi Podkarpackiej między Węgrami a Rumunią. Korzyść Polski natomiast polegałaby na uzyskaniu wspólnej granicy z Węgrami. Granica Polski z Rumunią ulegałaby rozszerzeniu tak, że Rumunia otrzymałaby drugie połączenie kolejowe z Polską przez Delatyn - Rohów - Sziget. Zaspokojenie terytorialnych żądań Węgier i Rumunii oraz zawarcie przez te dwa państwa paktu nieagresji dałoby możność konsolidacji stosunków, co byłoby najlepszą gwarancją zabezpieczenia pokoju w tej części Europy.

Budapeszteński korespondent „Sesener National Ztg.“ widzi w wizycie dyr. Łubieńskiego w Budapeszcie dowód, że Polska popiera najusilniej żądania węgierskie.

Korespondent warszawski „Deutsche Algemeine Ztg.“ pisze, że rozmowy ministra Becka z królem Karolem dotyczyły uzgodnienia poglądów Polski i Rumunii na zagadnienie nowych stosunków w tej części Europy.

BUDAPESZT, (Pat). Dyr. Łubieński odbył wczoraj wieczorem w towarzystwie pos. Orłowskiego rozmowę z węgierskim ministrem spraw zagranicznych.

Powrót min. Becka

CZERNIOWCE, (Pat). O godz. 8 m. 22 przejeżdżał specjalnym pociągiem przez Czerniowce minister Beck w drodze powrotnej z Galaczu.

WARSZAWA, (Pat). 20 b.m. wieczorem minister spraw zagranicznych p. Józef Beck powrócił z Rumunii do Warszawy.

Pan Prezydent na otwarciu ogniska Tow. Przyjaciół Dzieci Ulicy

WARSZAWA, (Pat). Wczoraj przy ul. Długiej 13 odbyła się uroczystość poświęcenia ogniska „śródmieście“ Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy. Uroczystość zaszczycił swoją obecnością Pan Prezydent R. P. z małżonką.

Przed godziną 12 przybył do „ogniska“ p. minister opieki społecznej M. Kościałkowski.

W chwili, gdy Pan Prezydent R. P. wchodził na boisko w otoczeniu swego domu cywilnego i wojskowego, dzieci odśpiewały hymn narodowy, poczym jeden z wychowanków towarzystwa złożył Panu Prezydentowi R. P. raport. Po wysłuchaniu raportu P. Prezydent przemówił do dziatwy w kilku słowach, podkreślając swe zadowolenie iż jest wśród nich oraz wyrażając nadzieję, że wyrosną one na dobrych obywateli i dzielnych żołnierzy. Następnie Pan Prezydent przeszedł w towarzystwie p. ministra Kościałkowskiego przed szeregiem dzieci.

Po godzinnym pobycie Pan Prezydent R. P. z małżonką odjechał na Zamek, żegnany przez dzieci entuzjastycznymi okrzykami na Jego cześć.

Czesi umacniają granicę *z Węgrami*

BUDAPESZT, (Pat). Węgierska agencja telegraficzna donosi: Zarówno osoby cywilne, jak i żołnierze czechosłowaccy narodowości węgierskiej, karpatoruskiej i słowackiej, przechodzący w coraz to większej liczbie na stronę węgierską, jednogłośnie stwierdzają, że Czesi ponownie wzmacniają swe pozycje nad granicą.

W całej dolinie Hernad, armia czeska gorączkowo pracuje nad wzmocnieniem i budową stanowisk. Do obszarów położonych na północ od m. Satoralyauyhely nadchodzą nieustannie posiłki czeskie.

Dyscyplina w wojsku czeskim upadła, wypadki niesubordynacji są coraz częstsze. Bogaty materiał techniczny wywożony w głąb kraju przez wojsko z obszarów nadgranicznych, a szczególnie z okolic Losono sprzedawany jest przez żołnierzy ludności.

Ruch powstańczy rozszerza się

UŻHOROD, (Pat). Ruch powstańczy na Rusi Podkarpackiej, biorący początek od Murzejewa i Burzawy, rozszerzył się ostatnio na powiat berechowski, gdzie — jak donosi prasa ruska — zauważono oddziały powstańcze.

Min. spraw. zagr. Rzeszy doradza

by jak najprędzej uregulowano sprawę z Węgrami

BRATYSŁAWA, (Pat). Premier Tiso i min. Durczansky powrócili z Monachium, gdzie odbyli naradę z min. Ribbentropem.

Jak stwierdza oficjalny komunikat, rozmowy ich dotyczyły kwestii granic słowacko-węgierskich.

Min. Ribbentrop zapewnił polityków słowackich, że Niemcy zajmą wobec postulatów słowackich przychylne stanowisko, wyraził jednak życzenie, aby pertraktacje z Węgrami zostały w jak najkrótszym czasie podjęte i skończone.

Zakaz działalności partii komunistycznej

PRAGA, (Pat). Z dniem wczorajszym na terenie Czech i Moraw zawieszona została działalność partii komunistycznej. Równocześnie zawieszeniu uległy wszystkie dzienniki i periodyki komunistyczne.

Incydent czesko-niemiecki

BERLIN, (Pat). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: po wycofaniu się wojsk niemieckich z miejscowości Lohoritz, do wsi tej, zamieszkałej niemal wyłącznie przez Niemców sudeckich, wtargnęła grupa złożona z 50 Czechów pod dowództwem oficera czeskiego. W grupie tej było kilku ludzi w mundurach armii czeskiej. Czesi steroryzowali ludność wsi, zażądali natychmiastowego wydania posiadanych portretów Hitlera, usunięcia swastyk zdobiących domy, wreszcie wydania zakładników, — jednocześnie zaś rozpoczęli plądrowanie wsi.

Ze strony niemieckiej w czas nadszedł oddział uzbrojonych w pistolety maszynowe celników i policji, który Czechów zmusił do ucieczki za linię graniczną. Już ze swego terytorium Czesi poczęli ostrzeliwać celników i policjantów niemieckich, którzy odpowiedzieli silnym ogniem. W czasie strzelaniny jeden celnik został lekko ranny, wśród Czechów padło pięciu zabitych.

Zwłoki ś. p. płk. Beliny-Prażmowskiego złożono na wieczny spoczynek

KRAKÓW, (Pat). Wczoraj wczesnym rankiem rozpoczęły się w Krakowie uroczystości pogrzebowe ś. p. płk. Beliny Prażmowskiego, twórcy kawalerii odrodzonej Polski, okrytego sławą bojową w walkach o niepodległość dowódcy kawalerii legionów polskich Józefa Piłsudskiego, a po wojnie zasłużonego prezydenta miasta Krakowa i wojewody lwowskiego.

O godz. 6 nastąpiło przewiezienie trumny ze zwłokami zmarłego z wagonu kaplicy na dworcu kolejowym w Krakowie do kościoła Najświętrzej Panny Marii. Ustawiona na peronie kompania honorowa sprezentowała broń. Trumnę z wagonu wynieśli na swych barkach beliniacy i ustawili ją na karawanie oczekującym przed dworcem. Na specjalnych rydwanach legioniści złożyli wieńce.

W kościele Mariackim trumnę ze zwłokami ś. p. płk. Beliny Prażmowskiego umieszczono na katafalku. Obok złożono odznaczenia zmarłego i wieńce od Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Śmigłego Rydza i rodziny. Trumnę przykryto sztandarem narodowym.

Od wczesnego ranka przez kościół Najświętszej Panny Marii przesunęły się obok trumny ś. p. płk. Beliny Prażmowskiego liczne rzesze publiczności.

Po godz. 9 na wielkim rynku krakowskim ustawiły się kolumny wojska, delegacje związków oraz tłumy publiczności.

O godz. 10 w kościele Najśw. Panny Marii rozpoczęło się uroczyste nabożeństwo żałobne celebrowane przez biskupa polowego ks. dr Gawlinę w asystencji ks. infułata dra Kulikowskiego i licznego duchowieństwa. Obok przed ołtarzem głównym zajął miejsce ks. metropolita krakowski dr Sapieha w otoczeniu przedstawicieli kapituły metropolitalnej.

W nabożeństwie wzięli udział obok rodziny zmarłego przedstawiciel Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego i generalnego inspektora sił zbrojnych Marszałka Polski Edwarda Śmigłego Rydza — inspektor armii gen. broni Kazimierz Sosnkowski, przedstawiciele rządu: wiceministrowie Korsak i Ferek-Błeszyński, generałowie: wicemin. Głuchowski, Norwid-Neugebauer, Kwaśniewski, Piskor, Zarzycki, Kruszewski, Narbutt-Łuczyński, Jur Gorzechowski, Bończa Uzdowski, Mond, Piasecki, Rouppert, Grzmot-Skotnicki, Wieczorkiewicz, Krzemieński, Abraham i in., wojewodowie: krakowski dr Tymiński i kielecki dr Dziadosz i inn.

Po nabożeństwie, pośród szpalerów, utworzonych przez oddziały ułanów ziemi krakowskiej i szwoleżerów, beliniacy

(*Dokończenie na str. 2*)

Stalin „zlikwidował“ budowniczych fortyfikacyj na pograniczu z Polską

CZERNIOWCE, (Pat). „Neueste Nachrichten“ piszą, że 18 inżynierów sowieckich, którzy w swoim czasie prowadzili prace przy budowie fortyfikacyj na granicy polsko - sowieckiej, zostało postawionych przed sąd i rozstrzelanych..

Byli oni oskarżeni o to, iż użyli do budowy jak najgorszego materiału, wskutek czego fortyfikacje już dziś, wkrótce po ukończeniu, okazały się niezdatne do użytku i będą musiały być zburzone.

Król Belgii wyjechał do Anglii

BRUKSELA, (Pat). Król w towarzystwie księżny Piemontu wyjechał przez Ostendę — Douvre do Anglii. Król powróci do Belgii w niedzielę.

Król Karol przyjedzie do Londynu

LONDYN, (Pat). Reuter donosi: Jerzy VI zaprosił króla Rumunii Karola II do odwiedzenia Anglii. Zaproszenie to zostało przyjęte. Obecnie ustala się termin przyjazdu. Przypuszczalnie wizyta nastąpi w listopadzie.

Przygotowanie do zwołania w Warszawie „parlamentu nowych syjonistów“

WARSZAWA, (Pat). W związku z projektem nowej organizacji syjonistycznej zwołania do Warszawy „parlamentu syjonistycznego“ krajów Europy środkowo-wschodniej utworzone zostało w Warszawie z inicjatywy prezydium światowego N. O. S. specjalne biuro polityczne, mające na celu przygotowanie tego „parlamentu“ i odpowiednią propagandę wśród czynników zainteresowanych.

Na czele biura stoją czołowe osobistości z kierownictwa N. O. S. oraz organizacji i stowarzyszeń rewizjonistycznych w Polsce.

Akcja pacyfikacyjna w Jerozolimie

JEROZOLIMA, (Pat). Komunikat urzędowy, wydany w sprawie zaburzeń w Jerozolimie donosi, że wojska brytyjskie zajęły wczoraj i oczyściły obszar szerokości półtora kilometra w bezpośrednim sąsiedztwie starej dzielnicy miasta O godz. 4.30 rano rozpoczęło się wkraczanie wojsk do tej dzielnicy. Bramy Stafan i Damaskus były zabarykadowane, tak, że musiano je wysadzić dynamitem. Liczba zabitych i rannych Arabów nie została dotychczas dokładnie ustalona. O ile wiadomo, zostało zabitych 8 Arabów, wśród nich jedna kobieta. Trzech Arabów odniosło ciężkie, a 15 lżejsze rany. 40 Arabów aresztowano za przekroczenie zakazu o opuszczaniu mieszkań.

Przedstawiciel brytyjskich kół wojskowych oświadczył na konferencji prasowej, że akcja w starej dzielnicy Jerozolimy zakończona zostanie prawdopodobnie w dniu jutrzejszym.

JEROZOLIMA, (Pat). Wczoraj z nastaniem świtu wznowione zostały operacje wojskowe w starej dzielnicy miasta. Kordony wojska coraz bardziej zacieśniają obwód umocniony, aby uniemożliwić przenikanie powstańców, a jednocześnie inne oddziały przeszukują rozległe podziemia i lochy świątyni Salomona. Przeszukiwano obecnie przejścia podziemne łączą gmach starego meczetu Harmam Szarif ze starożytnymi budowlami, zwłaszcza w kierunku Morza Martwego. Wojska brytyjskie chcą przeszkodzić kontaktowania się powstańców zbiegłych z meczetu Omara ze światem zewnętrznym.

LONDYN, (Pat). Wysoki komisarz dla Palestyny sir Harold Macmichael podpisał rozporządzenie w sprawie konfiskaty własności osób, biorących udział w powstaniu, oraz uciekinierów politycznych, co do których istnieją dowody, że czynnie popierają powstanie. Rozporządzenie to, które ponadto upoważnia władze do demolowania własności nieruchomej inkryminowanych osób, będzie miało zastosowanie również w stosunku do Muftiego Jerozolimy, który — jak wiadomo — schronił się przed władzami brytyjskimi do Syrii

JEROZOLIMA, (Pat). Wojsko otrzymało rozkaz oszczędzania ludności. Rozkaz podkreśla, że żołnierze winni zdawać sobie sprawę, że wśród ludności arabskiej prawdopodobnie 95 proc. nie ma nic wspólnego z powstańcami. Celem akcji wojskowej jest ujęcie względnie unieszkodliwienie garstki zdecydowanych na wszystko straceńców, ukrywających się w murach starej Jerozolimy. Wojsko, w myśl rozkazu, uciekać się ma do siły tylko w wypadku oporu.

Zgon ofiary czeskich gwałtów

CIESZYN, (Pat). W szpitalu cieszyńskim zmarł w dn. 18 bm. ś. p. Karol Śniegoń, oficer rezerwy W. P., pochodzący z Oldrzychowic na Śląsku Zaolzańskim.

Po objęciu Cieszyna zachodniego przez wojska polskie, chciał on w dn. 2 bm. przedostać się do Bystrzycy, ze Trzyńcem, która znajdowała się wówczas jeszcze w rękach wojsk czeskich. W Bystrzycy wylegitymowano go i zrewidowano, przy czym znaleziono przy nim polską książeczkę oficerską. Czesi zaczęli go wtedy bić kolbami i kłuć bagnetami. Gdy Śniegoniowi udało się wyrwać z rąk oprawców i rzucić do ucieczki, otwarto na niego ogień z karabinu maszynowego w wyniku czego został on kilkakrotnie postrzelony w nogi. Czesi zostawili ciężko rannego przy drodze i dopiero dzięki uczynności przejeżdżającego szofera Śniegoń przewieziony został do szpitala w Cieszynie, gdzie zmarł. Manifestacyjny pogrzeb ś. p. Śniegonia odbył się w Cieszynie w czwartek 20 bm.

35 km. do Kantonu

TOKIO, (Pat). Napływające do japońskiej kwatery głównej wiadomości z Chin donoszą o szybkich postępach operacyj pod Kantonem oraz o pomyślnym rozwoju natarcia na Hankou i to na obu brzegach Yangtse.

Oddziały japońskie, nacierające na Kanton ze strony północnej i północno-wschodniej, znajdują się już odległości 35 km od miasta. Zaopatrzenie wysuniętych oddziałów japońskich odbywa się wyłącznie z samolotów, gdyż tabory nie mogą nadążyć za szybko posuwającymi się naprzód oddziałami liniowymi.

„Po upadku Hankou..."

TOKIO, (Pat). Agencja Domei donosi: że po upadku Hankou rząd japoński wyda nową odezwę w sprawie konfliktu japońsko-chińskiego. W odezwie tej rząd japoński ogłosi nowe zasady, na których mają być wybudowane nowe Chiny i wezwie naród japoński by wytężył, jak dotych czas wszystkie siły, by zrealizować plany japońskie w Chinach.

HANKOU, (Pat). Dowodem, jak groźna jest sytuacja Hankou jest rozkaz, wydany do ludności chińskiej opuszczenia w ciągu trzech dni miasta. W Hankou utworzona zostanie strefa bezpieczeństwa, obejmująca wszystkie istniejące i b. koncesje zagraniczne. Ze strony japońskiej zagwarantowano nietykalność tej strefy.

Chińskie koła wojskowe potwierdzają wiadomość o zdobyciu przez Japończyków Yangczin.

Wojska japońskie czynią dalsze postępy na południowym wybrzeżu Yangtse, gdzie zdobyły ważną ze strategicznego punktu widzenia miejscowość Huangszikang. W pobliżu miejscowości tych znajdowały się na rzece ostatnie zapory utrudniające żeglugę japońskich okrętów wojennych.

Bussiness

PRAGA, (Pat). Na terenach sudecko - niemieckich, przejętych obecnie przez Rzeszę, obserwować się daje intensywna spekulacja kapitalistów zagranicznych obiektami przemysłowymi, należącymi do osób pochodzenia żydowskiego, które starają się jak najprędzej spieniężyć wszelkie nieruchomości i opuścić terytorium Rzeszy.

Na terenach sudeckich zanotowano przyjazd szeregu Anglików, którzy — płacąc w funtach szterlingach — nabywają różne obiekty za niebywale niskie ceny.

Pogrzeb ś. p. Beliny-Prażmowskiego

(*Dokończenie ze str. 1*)

przenieśli trumnę swojego wodza na lawetę ustawioną przed wejściem do kościoła Najśw. Panny Marii, przybraną żywym kwieciem i purpurą spowitą krepą, na której widniały srebrne orły legionowe. Trumnę pokrywał sztandar państwowy.

W tym momencie generał broni Kazimierz Sosnkowski dokonał dekoracji trumny płk. Beliny Prażmowskiego orderem odrodzenia Polski pierwszej klasy. Wojsko sprezentowało broń, pochyliły się sztandary, a orkiestra odegrała trzykrotnie hasło wojska polskiego i hymn państwowy, po czym wstąpił na trybunę prezydent m. Krakowa dr Kaplicki, wygłaszając przemówienie.

Kondukt ruszył przy dźwiękach dzwonów z kościołów krakowskich i hejnału z wieży Mariackiej ulicami miasta w kierunku cmentarza Rakowickiego. Na trasie pogrzebu domy przybrano chorągwiami żałobnymi i flagami o barwach państwowych i miejskich, spowitymi krepą. Płoną latarnie uliczne osłonięte kirem. Na Barbakanie i u wejścia do ulicy Lubicz na wyniosłych cokołach, spowitych w szkarłat, płoną wielkie znicze.

Delegacje niosą 72 wieńce, w tym wspaniały od Pana Prezydenta R. P.

Dalej siedmiu oficerów kawalerii niesie na poduszkach odznaczenia zmarłego. Za krzyżem, niesionym przez legionistę, prowadził kondukt pogrzebowy w otoczeniu licznego duchowieństwa zakonnego i świeckiego ks. biskup polowy Gawlina.

W chwili składania zwłok na wieczny spoczynek oddziały wojska, ustawione wokół cmentarza, sprezentowały broń, pochyliły się sztandary, a orkiestra pułku szwoleżerów odegrała „Modlitwę". Nad mogiłą chór legionowy krakowskiego oddziału związku legionistów odśpiewał „Śpij kolego, w ciemnym grobie" i orkiestra pułku piechoty ziemi krakowskiej odegrała piosenkę o Belinie.

*

KIELCE, (Pat). W dniu 20 października br. odbyły się uroczyste żałobne posiedzenia rad gminnych powiatu kieleckiego w Bodzentynie, Korzecku, Piekoszowie, Samsonowie i Suchedniowie, na których uchwalono ku czczeniu wybitnych zasług ś. p. Wadysława Beliny Prażmowskiego specjalne coroczne stypendia jego imienia dla pięciu najbiedniejszych uczniów z tych gmin.

Jutro przybywa do Wilna Minister Kościałkowski

Jak się dowiadujemy, jutro 22 b. m. przybywa do Wilna Minister Pracy i Opieki Społecznej p. Marian Zyndram Kościałkowski.

Pan Minister interesuje się szczególnie prowadzoną na Wileńszczyźnie akcją dożywiania biednych dzieci Poza tym p. Minister Kościałkowski prawdopodobnie dokona lustracji podległych mu agend.

Stan zdrowia dyktatora Turcji budzi poważne obawy

STAMBUŁ, (Pat). Jakkolwiek ostatni biuletyn lekarski stwierdza pewną poprawę w stanie zdrowia prezydenta Ataturka, nie ulega jednak wątpliwości, że choroba jego jest bardzo poważna. Wczoraj przed południem przybyli z Ankary wszyscy przebywający tam członkowie rządu oraz przewodniczący zgromadzenia narodowego Renda. W ciągu dzisiejszego dnia odbędzie się w Stambule posiedzenie rady ministrów, celem naradzenia się nad sytuacją wytworzoną przez chorobę Ataturka. W wypadku śmierci prezydenta, zostanie natychmiast zwołane zgromadzenie narodowe. Tymczasem zaś funkcje prezydenta sprawować będzie Ad Interim przewodniczący parlamentu. Ponieważ Ataturk jest chory od paru miesięcy, zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż pozostawił on testament polityczny.

Jako ewentualni kandydaci na stanowisko prezydenta brani są pod uwagę b. premier Ismet Inonu oraz szef sztabu generalnego marszałek Fewsi Cakmak. Marszałek nie jest jednak jako czynny oficer deputowanym, konstytucja zaś przewiduje, że prezydent republiki powinien być wybrany spośród deputowanych.

Pierwsi ochotnicy z Hiszpanii przybyli do Włoch

NEAPOL, (Pat). Do portu tutejszego weszły wczoraj cztery parowce, wiozące 10 tys. ochotników włoskich z Hiszpanii. Wjazd obwieszczony został rykiem syren wszystkich statków, znajdujących się na redzie.

Nowe pokłady rudy żelaznej?

POZNAŃ, (Pat). Z Poznania donoszą, że na polu jednego z rolników w miejscowości Budzyń, pow. chodzieskiego, odkryto gniazdo rudy żelaznej. Wyniki badań, których dokonano w zakładach „Wspólnoty Interesów" wykazały zawartość 40,95 proc. żelaza 1,12 proc. magnezu i 1,12 proc. fosforu. Istnieje przypuszczenie, że na terenie powiatu chodzieskiego znajdują się większe pokłady rudy żelaznej.

Starosta frysztacki u P. Prezydenta

WARSZAWA, (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj w południe starostę frysztackiego dra Leona Wolfa.

Zasklepianie rzeki w Atenach

ATENY, (Pat). Wczoraj odbyło się uroczysta inauguracja robót przy zasklepieniu rzeki Elisos, przepływającej przez całe Ateny. Rzeka ta za czasów starożytnych była dość duża. Genueńczycy i Turcy wytrzebili lasy na wzgórzach otaczających Ateny, rzeka wyschła, stawszy się zbiornikiem ścieków i zarażając wyziewami centrum miasta. Obecnie po jej zasklepieniu na jej miejscu powstaną skwery.

6,5 km nad ziemią!

STUTTGART, (Pat). Pilot zakładów lotniczych „Kleem" Helmuth Kalkstein ustanowił na lekkim samolocie międzynarodowy rekord wysokości, osiągając 6350 m. Dotychczasowy rekord w tej kategorii, należący do Francji, pobity został o prawie tysiąc metrów.

Po rekord dług śrilo u

LONDYN, (Pat). Jak podaje „Daily Herald", 3 samoloty bombardujące brytyjskie sił lotniczych czynią przygotowania do zaatakowania rekordu lotu bez lądowania. Start ma nastąpić z lotniska Unpper Heyford w hrabstwie Oxford w końcu tygodnia. Bombowce udadzą się do Egiptu, skąd ruszą w kierunku Australii, spodziewając się pobić o kilkaset klm. rekord lotu na odległość, ustalony przez lotników sowieckich.

Żydzi na uniwersytetach włoskich

RZYM, (Pat). Ministerstwo wychowania narodow. wydało okólnik, dotyczący studentów Żydów włoskich i cudzoziemskich. Według okólnika tego, z początkiem bieżącego roku szkolnego Żydzi ci nie mają prawa zapisywać się na studia w uniwersytetach włoskich.

Ci, którzy studia rozpoczęli wcześniej, będą mogli je dokończyć, a prawo pobytu we Włoszech będzie im przedłużone aż do końca studiów. Ułatwienia te jednak nie odnoszą się do Żydów pochodzących z Niemiec.

Nad wystawą 1940 r. w N. Jorku

Powyższe zdjęcie zostało dokonane z samolotu, przelatującego nad terenami w N. Yorku, na których w r. 1940 odbędzie się wielka wystawa światowa. Tereny te obejmują obszar 500 ha. Koszty wystawy która — jak widzimy na zdjęciu — jest w pełnym przygotowywaniu, wyniosą koło 227 milionów dolarów.

Giełda warszawska

z dnia 20 października 1938 r.

Belgi belgijskie	90,22
Dolary amerykańskie	531,50
Dolary kanadyjskie	525,50
Floreny holenderskie	290,39
Franki francuskie	14.26
Franki szwajcarskie	121.35
Funty angielskie	25,45
Guldeny gdańskie	100,25
Korony czeskie	10,75
Korony duńskie	113 65
Korony norweskie	127,78
Korony szwedzkie	131,19
Liry włoskie	20,20
Marki fińskie	11,24
Marki niemieckie	—
Marki niemieckie srebrne	92,00
Tel Aviv	25,20
Akcje:	
Bank Polski	126,00
Papiery procentowe:	
Pożyczka wewnętrzna	65.88
Pożyczka inwestycyjna pierwsza	84,25
Pożyczka inwestycyjna druga	85,00
Pożyczka konwersyjna	67,25
Pożyczka konsolidacyjna	68,00

Świat pod bronią

Wielka Brytania oczekuje wojny

Angielska teoria „splendid isolation" (wspaniałego odosobnienia) należy do przeszłości. W miarę rozwoju cywilizacji komunikacja pomiędzy narodami staje się coraz łatwiejsza. Nowoczesne środki komunikacyjne skracają przestrzeń, świat staje się coraz mniejszy. Dumna izolacja Anglików stała się w rzeczywistości fikcją, bowiem wąski kanał la Manche, dzielący Wielką Brytanię od kontynentu, nawet dla rekordzistów pływackich stracił charakter nieprzebytej zapory. Polityka musiała się poddać prawom geografii: wyspy brytyjskie są organiczną częścią Europy— tak już od dawna twierdza geologowie. Politycy jednak stosunkowo nie dawno zdali sobie z tego faktu sprawę. Trzeba było długiej ewolucji myślenia z jednej strony i bardzo poważnych przyczyn z drugiej aby doprowadzić do uznania tej prawdy, że „granice Anglii leżą nad Renem".

Anglicy przez długie lata po wielkiej wojnie trwali w przekonaniu, iż zapanował na świecie długotrwały pokój. Wiara ta prawdopodobnie wynikała z przeświadczenia, że losy świata należą do Anglii — i nic nie może się stać bez jej woli czy pomimo jej interesów. Przeświadczenie to było tak głębokie, że lew brytyjski wpadł w słodką kilkunastoletnią drzemkę. Wolą Anglii było utrzymanie pokoju na świecie. Leżało to przede wszystkim w interesie olbrzymich kapitałów prywatnych, zaangażowanych w bardzo licznych państwach, a między innymi i w takich, z którymi możliwy byłby kiedykolwiek konflikt zbrojny. Kapitał nie chciał stwarzać sytuacyj ryzykownych — stąd ta niezmordowana działalność angielska nad rozbrojeniem, które miało oczywiście jedyny cel: nie dopuścić do zbrojnych zatargów, które nigdy nie wiadomo jak mogą się skończyć.

Piękne sny o rozbrojeniu powszechnym trwały do r. 1934. Rok ten i następne przyniosły parę ciężkich doświadczeń angielskim złudzeniom Konferencja rozbrojeniowa pod przewodnictwem herolda pokoju Hendersona w Genewie skończyła się zupełnym fiaskiem. Rzeczywistość zadała śmiertelny cios jakimkolwiek idealistycznym uniesieniom na ten temat.

W ślad za tym przyszła kampania włoska w Abisynii. Było to nowe ciężkie doświadczenie dla Anglii. W rezultacie: konkretna groźba przecięcia dróg imperialnych na wschód. A ten wschód — to afrykańska bawełna, to nafta Iraku, to niewyzyskane rynki Chin, no i wreszcie perła korony angielskiej — Indie. Włochy legły na drodze imperium Anglii. Nowonarodzony imperializm włoski odbierał ostatnie resztki nadziei na ewangeliczny układ stosunków na świecie. Afrykańskie ambicje Mussoliniego (ostatnio zostało stworzone nawet specjalne ministerstwo afrykańskie) nie dawały żadnych widoków na to, że sam urok potęgi angielskiej skłoni państwa totalne do pozostawienia jej w spokoju wszystkich narodów świata w pełnym zadowoleniu ze swego losu.

Wreszcie przyszły zbrojenia niemieckie. Ogromne ofiary, składane z dobrobytu i osobistej swobody obywateli na rzecz brojeń (pamiętamy słowa Goebbelsa: bez masła można żyć, lecz bez armat nie można...) musiały każdego przekonać, iż doprowadzi to wreszcie do olbrzymiego potencjału wojennego państwa niemieckiego. W perspektywie — hegemonia absolutna na kontynencie, europejskim, zaś — jak się rzekło — Wielka Brytania jest organiczną częścią Europy. Stąd wniosek, że i z tej strony grozi imperium brytyjskiemu poważne niebezpieczeństwo. Trzeba ponad to pamiętać o tym, że gros mandatów nad byłymi koloniami niemieckimi skupiło się w ręku angielskim. Perspektywa rozrachunku z tej pozycji stanowi również powód do pewnego niepokoju.

W rezultacie tych wszystkich ciężkich doświadczeń powstał angielski plan dozbrojenia się. Zewnętrzne okoliczności wskazują na to, że Anglia bardzo szczerze wierzyła w możliwości długotrwałego pokoju, bowiem, gdy się ocknęła z tych niebezpiecznych złudzeń, miała bardzo poważne zaległości do odrobienia. Zaniedbania w dziedzinie zbrojenia Anglii są bardzo poważne i na podciągnięcie militarnej gotowości do poziomu wymaganego przez bieżące warunki trzeba zarówno kolosalnych sum budżetowych jak też i czasu.

W roku 1938 na dozbrojenie początkowo było przewidziane w budżecie angielskim 343.000.000 funtów szterlingów. Lecz w międzyczasie okazały się potrzebne kredyty dodatkowe. Obecnie suma powyższa wyraża się już liczbą 400.000.000 funtów.

W porównaniu z rokiem pańsk'm 1914 wynosi to prawie pięć razy tyle, co na początku wojny światowej. Wtedy budżet wojskowy Anglii wyrażał się cyfrą 77 milionów funtów, z czego na marynarkę przypadało przeszło 48 milionów, na wojska lądowe — ponad 28 milionów. Dzisiaj marynarka kosztuje 123 miliony, zaś wojsko lądowe przeszło 116 milionów funtów. Ponadto lotnictwo 103 miliony. Liczby te mówią same za siebie Widać z nich, jak wyspiarski charakter Anglii, przynajmniej w dziedzinie militarnej, pozostał w sferze legendy. Jednocześnie występuje jaskrawo, jak wiele uwagi poświęcają Anglicy niebezpieczeństwu powietrznemu.

Głównym elementem w zbrojeniach jest oczywiście przemysł. Otóż przemysł angielski okazał się niezupełnie przystosowanym do tych wymagań, jakie mu teraz się stawia. Zresztą nie tylko wydolność przemysłu gra tutaj rolę. Chodzi również o to, że prywatny kapitał nie bardzo chętnie się angażuje do przemysłu zbrojeniowego, wychodząc z założenia, że po zakończeniu okresu gorączkowej produkcji wojenne inwestycje nie będą przedstawiały wielkiej wartości gdy tymczasem poważny kapitał będzie przez parę lat w tych inwestycjach unieruchomiony. Szczególnie objaw tego rodzaju notowany jest w dziale produkcji lotniczej. To też rząd angielski zmuszony jest obecnie praktykować system tzw. „przemysłu w cieniu". W rezultacie powstał cały szereg fabryk „w cieniu", ufundowanych środkami rządowymi pod firmą przemysłu prywatnego. Tak na przykład dzieje się z wieloma fabrykami samochodów, których mechanicy mogą w razie potrzeby łatwo przerzucić się do konstrukcji samolotów i silników samolotowych.

Szczególną troską rządu angielskiego jest przemysł stalowy, a w nim przemysł lotniczy. Zdając sobie sprawę z tego, że własnymi siłami w potrzebnym czasie armia się nie zaopatrzy w samoloty nowych typów, postanowiono zakupić dwie serie po 200 samolotów w Ameryce w zakładach Lockhead i North American Aviation. Wywołało to wzburzenie opinii publicznej, której zdaniem Anglia powinna własnymi siłami zaopatrzyć się w potrzebne uzbrojenie. Zdecydowano się nawiązać kontakt z dominiami. W rezultacie obrano Kanadę jako najbardziej bezpieczną bazę dla przemysłu wojennego. Pertraktacje z rządem kanadyjskim doprowadziły już do konkretnych posunięć i wkrótce przemysł kanadyjski ruszy pełną parą na zaopatrywanie metropolii i innych dominiów w samoloty.

Angielski program dozbrojenia lotniczego przewiduje do r. 1940 podwojenie sił powietrznych, tj. doprowadzenie ich do liczby 258 eskadr z 3500 samolotami w pierwszej linii. Całość przemysłu musi być nastawiona na to, że w ciągu każdego miesiąca przyszłej wojny trzeba będzie wyprodukować 3000 nowych samolotów, jako uzupełnienie stanów, wytrzebionych przez działania wojenne.

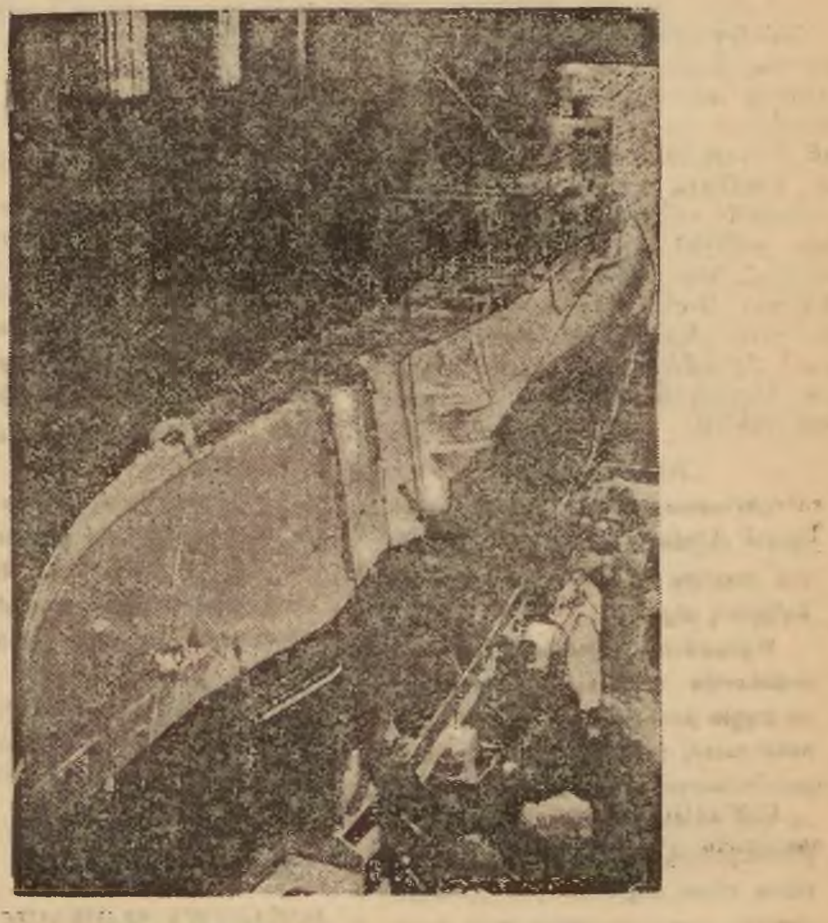
L. Kor.

Dawna czeska Linia Maginota

Fragment z fortyfikacyj czeskich na dawnej granicy czesko-niemieckiej, które dziś, po zajęciu przez Niemcy Sudetów, wzmocniły obronność Rzeszy na tych terenach.

Nowa polska łódź podwodna

Moment uroczystego poświęcenia i spuszczenia na wodę w stoczni w Rotterdamie, nowej polskiej łodzi podwodnej „Sęp". Na pierwszym planie widoczna matka chrzestna łodzi p. Babińska, małżonka posła R. P. w Hadze.

„Dzień Chłopa" w Niemczech

Szósty z kolei „Dzień Chłopa" w Niemczech odbędzie się w roku bież. w dn. 24—27 listopada, jak zwykle w Goslarze.

W programie przewidziana jest na zakończenie wycieczka do Harcu.

Na uroczystości związane z „Dniem Chłopa" do Goslar zaproszony został z Wilna prof. dr Witold Staniewicz.

„Likwidacja" posłów sowieckich w Rydze i Kownie

RYGA, (Pat). Wychodzący w Helsingforsie dziennik „Svenski Press" donosi z Moskwy o aresztowaniu posła sowieckiego w Rydze Zotowa który przed kilkunastu dniami wyjechał do Moskwy na wiadomość o śmierci swego ojca generała kawalerii sowieckiej, podobno rozstrzelanego.

Również, według tejże gazety, aresztowany został w Moskwie poseł sowiecki w Kownie Krapiwincew.

Obaj ci dyplomaci należą do młodego pokolenia (mają po trzydzieści kilka lat) i placówki te objęli z początkiem roku bież.

Poprzednik Zotowa, Brodow również został po odwołaniu go do Moskwy aresztowany i następnie podobno rozstrzelany.

Litwa współczesna

Pod powyższym tytułem świetny znawca Litwy współczesnej, dr Władysław Wielhorski, dyrektor Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej w Wilnie napisał książkę, która przed paru dniami ukazała się na półkach księgarskich nakładem Sekcji Geograficznej Tow. Wiedzy Wojskowej, jako 17 tom Biblioteki Służby Geograficznej.

Na książkę tę pragnę zwrócić uwagę czytelników „Kurjera Wileńskiego", albowiem napisana niezwykle jasno, barwnie i treściwie, przy tym z głębokim obiektywizmem, daje na 250 stronach pełny obraz życia sąsiedniego państwa litewskiego nie stety zbyt mało znanego przez ogół społeczeństwa polskiego, nie tylko w Warszawie ale i tu u nas w Wilnie.

Na wstępie przedstawia Autor stosunki fizjograficzne Litwy oraz omawia człowieka zamieszkującego jej ziemie, przy czym szczególnie interesująco przedstawia odrodzenie narodowe Litwinów oraz ich stosunki z Polakami i Rosjanami, daje ponadto szczegółowe zestawienie narodowości zamieszkujących współczesną Litwę, poświęcając wiele ciekawych uwag mniejszości polskiej. Z kolei przechodzi do najciekawszego rozdziału swej pracy, do omówienia budowy niepodległego państwa litewskiego, w trakcie której zaistniał spór o Wilno, którego przyczynę i istotę szczegółowo wyjaśnia. Zdaniem Autora, istotą sporu jest przywiązanie Litwinów do Ziemi Wileńskiej, gdzie w Wilnie — Trokach, Lidzie, Nowogródku i Krewie rozgrywała się wielka historia Litwy XIII i XIV wieku i gdzie położono podwaliny potęgi państwowej starolitewskiej. To też przywiązanie Litwinów do tych ziem, jako drogich pamiątek, łatwe jest do zrozumienia, natomiast pogodzenie się w faktem, że wyszły one w biegu dziejów z kręgów litewskości i stanowią obecnie kraj o ludności z poczucia i języka polskiej oraz białoruskiej staje się dla duszy litewskiej czymś bardzo trudnym. To też Litwin współczesny trwa w nieustannym proteście i buncie przeciwko wynikom historii, jakie w tych obszarach Litwy historycznej ogląda. Jest to, zdaniem Autora, fakt najważniejszy, konieczny dla zrozumienia postawy Litwy w sporze o Ziemię Wileńską.

Ponadto Litwini jako naród nieliczny nie mogą się łatwo pogodzić z uszczupleniem swego terytorium i stąd wynika ich troska o każdą piędź ziemi i o każdą rodzinę dającą się pozyskać dla kultury narodowej, i dla tego Polaków z ziemi wileńskiej traktują oni jako spolszczonych Litwinów, którzy wcześniej czy później wrócić muszą na łono własnego narodu, których litwinizację gotowi popierać nawet środkami przymusowymi, opierając się na dogmacie o wyłączności kultury litewskiej na obszarze swej władzy państwowej.

Wreszcie w sporze o Wilno odgrywają dużą rolę warunki geopolityczne, w jakich zdając się Litwa, pragnąca stać się państwem tranzytowym na wzór Łotwy i Estonii. Ta doktryna litewska stała i stoi w ostrej sprzeczności do prawa samookreślenia narodów, które w obecnym okresie dziejowym stało się fundamentalnym przykazaniem etyki i polityki międzynarodowej, jak to widzimy jasno z wypadków ostatnich tygodni w Europie, które przywróciły Polsce Śląsk Zaolziański. To też przyniosło ono narodowi litewskiemu utratę Wilna i ziemi wileńskiej. Nie chciał się on bowiem zgodzić na projekt Hymans'a, który przewidywał utworzenie w obrębie państwa litewskiego dwuch kantonów: wileńskiego i kowieńskiego połączonych na zasadach federacyjnych. Stolicą federacji miało być Wilno, oba kantony miały być wewnętrznie zorganizowane na wzór szwajcarski. Tak zorganizowane państwo litewskie wszłoby w bliski związek z Polską, co pozwoliłoby Litwie utrzymać Wilno jako swą stolicę. Odrzucając ten projekt Litwa pozbyła się jedynej możliwości posiadania Wilna, gdyż zdobycze na mocy traktatu moskiewskiego z lipca 1920 r. wcześniej czy później doprowadziłyby do zupełnej utraty niepodległości przez sowietyzację na wzór Białorusi sowieckiej.

Niezmiernie interesującymi są uwagi Autora o czynie gen. Żeligowskiego. Przypomina on, że gdy szczęście wojenne opuściło oręż polski latem 1920 r. Ententa wymogła na przedstawicielach polskich w czasie rokowań w Spaa, że Wilno ma być oddane do okupacji Litwie, a los tego ostatecznie zdecydowany zostanie na konferencji projektowanej w Londynie. Marszałek J. Piłsudski w tych warunkach jako Naczelnik Państwa nie mógł działać w sprawie Wilna nadal w imieniu Rzeczypospolitej. To też gdy losy wojny się odwróciły i wojska sowieckie musiały cofać się poza Niemen, wypadło tak pokierować akcją, by umożliwić Ziemi Wileńskiej wziąć losy swe we własne ręce i wypowiedzieć się co do przyszłości politycznej. Do wykonania powyższej myśli pozyskał sobie gen. Lucjana Żeligowskiego, który na czele litewsko-białoruskich dywizyj ochotniczych, składających się z synów ziemi wileńskiej, zajął Wilno i umożliwił zwołanie Sejmu wileńskiego, który ostatecznie zadecydował o losie naszego kraju.

Autor wyjaśnia również istotę umowy suwalskiej, którą przytacza w dosłownym brzmieniu i z której wynika nie zbicie, że wbrew twierdzeniu Litwinów nie był to akt regulujący sprawy terytorialne pomiędzy Polską a Litwą, a jedynie czasowe porozumienie wojskowe, zawieszenie broni na pewnym odcinku frontu polsko-litewskiego.

W dalszej części swej książki poświęca Autor wiele ciekawych uwag zagadnieniu kłajpedzkiemu, a dalej omawia podział administracyjny Litwy, jej stosunki demograficzne, skład ludności według zawodów, pierwszą i drugą ustawę konstytucyjną, życie polityczne parlamentu i samorządu.

Nożycami przez prasę

zainteresowanie dla problematów polityki wewnętrznej, wywołane katowicką mową wiceministra Kwiatkowskiego, poczyna od wczoraj mijać. Podróż min. Becka i zaostrzenie się konfliktu czesko-węgierskiego, wzmocniły zainteresowanie problematami polityki zagranicznej w prasie polskiej. Wprawdzie podróż rumuńską min. Becka skomentował na razie tylko „Kurier Warszawski", pojawił się jednak cały szereg artykułów, tyczących problematów czesko-węgierskich.

NIEPOKÓJ?

„Wiadomość o podróży p. ministra spraw zagranicznych Becka do Gałaczu przyjęta będzie z uczuciem niewątpliwej ulgi.

Wprawdzie nie jesteśmy skłonni do nadmiernie nerwowego oczekiwania na ciągłe przejawy zewnętrznej aktywności naszej dyplomacji, niemniej w tak przełomowym momencie, jak obecny na tyle poważny wyraz inicjatywy dyplomatycznej, co podróż specjalna ministra spraw zagranicznych do Głowy państwa sprzymierzonego musi działać uspokajająco. Bo powodów do niepokoju było w ostatnich dniach wiele".

„K. W." nie ma racji pisząc o niepokoju. Cała Polska jest zupełnie spokojna, ale część zamożnego mieszczaństwa warszawskiego, którego interesy reprezentuje „K. W." może i jest w strachu, trzeba dodać, chronicznym. Pozostała część kraju jest daleko bardziej pochłonięta wyborami. niż Bukaresztem.

KAMIEŃ MŁYŃSKI.

Gdyby artykuł omawiany ukazał się o parę dni wcześniej, doskonałą odpowiedzią dla „Kuriera Warszawskiego" mógłby służyć dzisiejszy artykuł wstępny „Gazety Polskiej", zwalczający, rozpowszechnione w Polsce, nadmierne liczenie na obce siły i pomoce. Artykuł kończy się w sposób następujący:

„Doświadczenia ostatnich tygodni były potężnym ciosem, wymierzonym w kompleks niższości. Przyniosły jednak również ze sobą kapitalne wartości wychowawcze. Jeśli bowiem zastawiamy się i troskamy: a co powie ten z prawa, a co powie ten z lewa — to doświadczenie ostatnio przeżyte ostrzegają wymownie: tylko siła polska, tylko wola i moc własna, może być i będzie rzeczywistą gwarancją i zabezpieczeniem przed zakusami woli i mocy obcej.

Nieśmiertelne przykazanie Żeromskiego nabiera dziś szczególnie aktualnego wyrazu :między dwoma kamieniami młyńskimi — jest miejsce tylko na... polski kamień młyński".

Trzeba dodać, że jak wykazały wieki historii Rzplitej polski „kamień młyński" wcale kruchy nie był.

RUŚ PRZYKARPACKA.

Wałkowane ustawicznie w prasie polskiej losy Rusi Przykarpackiej powracają jeszcze na łamy „A. B. C.":

„Zadaniem polityki polskiej jest utrzymanie w ramach państwa słowackiego wszystkich ziem słowackich Polska uważa za słuszne pretensje węgierskie tylko w stosunku do ziem czysto węgierskich.

Natomiast Polska uważa za słuszne w całej rozciągłości pretensje Węgier do Rusi Przykarpackiej. Ruś Przykarpacka jest krajem etnograficznie nieokreślonym, a historycznie węgierskim".

Określenie celów b. słuszne, ale teoretyczne. Bo nie wiadomo czego bardziej chcą Węgry? Słowaczczyzny czy Rusi Przykarpackiej? A trudno przecież obdarowywać przyjaciela który podarku przyjąć nie chce.

BOGACTWA SŁOWACZCZYZNY.

Przyczyny zaciętej walki o Słowaczczyznę toczonej przez Węgrów i Czechów tłumaczy artykuł wstępny „I. K. C.", omawiający wartość gospodarczą Słowaczczyzny. Okazuje się, że dziś kiedy główne bogactwa kopalniane, znajdujące się w Sudetach, odeszły do Niemiec, Słowacja przedstawia dla Czech bezcenną wartość.

„Duże możliwości przedstawia Słowaczyzna. Okazuje się, że kraina ta jest pod względem górniczym wyposażona przez naturę bardzo hojnie

Posiada ona złoża węgla kamiennego i brunatnego, rudy żelaznej, manganu i magnezytu, ołowiu, cynku, soli, nafty, a nawet opalu i srebra. Istnieją także rudy miedzi i niklu, rtęci i siarki.

Słowackie pasma górskie, zwłaszcza Rudawy Słowackie kryją w sobie duże skarby.

Rudy żelazne występują w okolicach Żelaznika i w okolicy Irsawy. złoża soli w okolicach Preszowa i Slatiny, źródła nafty znajdują się na granicy północnej itd.

Słowacja posiada także liczne źródła mineralne (Piszczany, Trenczyn itd.).

Skarby te nie były dotychczas należycie zużytkowane".

Nie zawsze tylko sentymenty grają rolę w tzw. sprawach narodowościowych. Trzeba o tym zawsze pamiętać.

PROWĘGIERSKA POLITYKA WŁOCH.

„Czas" poświęca również wstępny artykuł interesom Węgier, widzianym jednak od strony Włoch:

„Wprawdzie polityka włoska, którą uważamy jak to zaznaczyliśmy w tytule, za politykę wybitnie realną, docenia także, mamy wrażenie, należycie, co znaczy z jej punktu widzenia, wspólna granica polsko-węgierska. Granica ta to spełnienie historycznych, opartych o żywotne interesy dążeń, dwuch narodów katolickich, należących do kultury łacińskiej i wskutek tego związanych z Rzymem wspólnymi cechami.

Ale podkreśla jednak „Czas":

„Zrywanie „osi" nie leżało w interesie Włoch. Dla utrzymania tej „osi", Włochy poświęciły w roku 1938 Austrię, choć ta decyzja nie wypływała zasadniczo z poprzedniej linii polityki zewnętrznej faszystowskiej Italii".

Jest to zastrzeżenie słuszne. Dla realnej polityki włoskiej Niemcy będą zawsze miały większe znaczenie od Węgier.. Jednakże problemat się komplikuje, bo....

„niezależnie od polityki „osi", Włochy mają obecnie szereg żywotnych interesów politycznych i gospodarczych w środkowej Europie. Interesy te nie ograniczają się do samej tylko Albanii, w ich zakres wchodzi niewątpliwie normalizacja stosunków z Jugosławią, „pax adriatica", logiczne następstwo wojny o „Mare nostrum".

Słowem sens chyba taki z tych wszystkich zawiłości: Dbajmy o interesy przyjaciół, ale jeszcze bardziej o interesy własne. A tym największym interesem jest pokój. Słusznie!

l.

politykę wewnętrzną i zagraniczną, wreszcie życie kulturalne i gospodarcze oraz zabytki i turystykę.

Nie sposób w krótkiej wzmiance o tej ciekawej książce wyczerpać jej całkowitą treść, opatrzoną ponadto bardzo udatnie wybranymi ilustracjami. To też trzeba ją koniecznie przeczytać, a dokładne zaznajomienie się w jej bogatą treścią pogłębi niewątpliwie znajomość stosunków pomiędzy obu państwami i narodami, tak dziś niestety niedoskonałą. To też w tych warunkach książka p. Wielhorskiego urasta do czynu politycznego. Została ona poświęcona pamięci Mariana Świechowskiego, który życie całe niestrudzenie pracował nad zbliżeniem obu bratnich narodów, a dziś śni swój sen wieczny na cichym cmentarzu litewskim w Niemoksztach.

W piątą rocznicę Jego tragicznego zgonu książka Władysława Wielhorskiego to wiecznie żywa wiązanka kwiatów przyjaźni, złożona na cichym grobie przez wiernego druha i towarzysza pracy.

Zaś my wszyscy, którzy w tym życiu mieliśmy szczęście znaleźć się w promieniu Druha Mariana Świechowskiego, jesteśmy Autorowi za tę książkę gorąco wdzięczni.

Witold Staniewicz.

Uroczystości ku czci św. Andrzeja Boboli w Wilnie

Komitet obchodu uroczystości św Andrzeja Boboli zaprasza organizacje, stojące na gruncie katolickim do wzięcia udziału w nabożeństwach i procesjach, w dniach 23—25 października br.

Poczty sztandarowe w dn. 23 bm. o godz. 9 ustawią się w Bazylice, pożądany także jest udział w procesjach po 17 godz. dnia 23 i 24 bm.

Mieszkańcy miasta, szczególnie przy ul. Zamkowej, Wielkiej i Ostrobramskiej, proszeni są o dekoracje domów chorągwiami i obrazami.

Dalsze rozszerzenie audycyj wiejskich

w sezonie zimowym Polskiego Radia

Ze względu na rolę zagadnień wiejskich w Państwie, jak też i na znaczny wzrost słuchaczy radia na wsi — Polskie Radio zwiększyło w nowym sezonie jesienno-zimowym czas przeznaczony na audycje wiejskie. Ogółem program wiejski zajmie w audycjach ogólnopolskich 5,5 godzin tygodniowo, przy czym wszystkie audycje sąsiadujące z audycjami wiejskimi będą dostosowane tak co do poziomu, jak i opracowania do zainteresowań słuchacza rolnika.

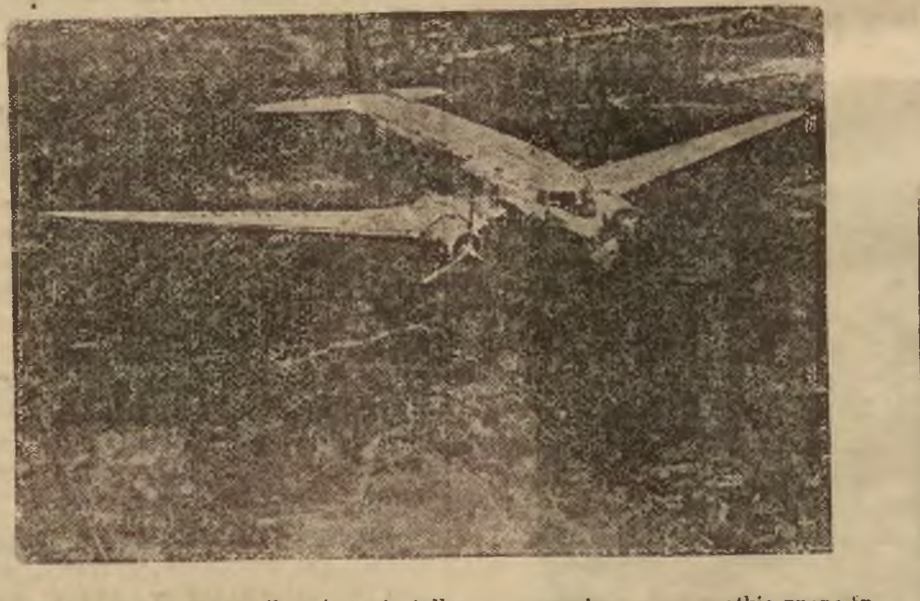
Program Polskiego Radia dla wsi nadawany będzie od 2 października do końca maja w niedzielę od godz. 8.15 do 9.15 i od 15.00 do 16.30. W dni świąteczne — od godz. 15.00 do 16.30. W dni powszednie od godz. 18.00 do 18.30 z tym jednak, że począwszy od 1 kwietnia audycje rolnicze w dni powszednie przeniesione będą na godzinę od 20.00 do 20.15 w związku z rozpoczynającymi się robotami wiosennymi na wsi.

W audycjach fachowych dla wsi poruszane będą zagadnienia organizacji gospodarstw wiejskich, obejmujących wszystkie dziedziny gospodarki rolnej, dotychczasowy dorobek gospodarstw przykładowych, zasadnicze kierunki gospodarki wiejskiej, a więc kierunek zbożowy, hodowlany, ogrodniczy itd, rezultaty z doświadczeniami nad uprawą nowych roślin, hodowla i żywienie zwierząt gospodarskich, pomoc weterynaryjna, sadownictwo, organizacja zbytu i spółdzielczość.

Oprócz zagadnień fachowych Polskie Radio w sezonie jesienno-zimowym nadawać będzie audycje informacyjne takie, jak „Gazetka Rolnicza", „Przegląd rynków produktów rolnych", „Skrzynka rolnicza", „Przegląd prasy rolniczej", „Nowiny leśne", „Co słychać wśród rolników", „Nowiny ze świata" oraz specjalnie dla rolników opracowywane codziennie przepowiednie pogody. Ponadto nadawane będą specjalne audycje dla młodzieży wiejskiej, specjalne pogadanki dla gospodyń, audycje samorządowe, oraz cykle audycyj dla wsi jak np. „Sylwetki zasłużonych rolników", „Rolnictwo w innych krajach", „Polacy rolnicy na obczyźnie", „Co produkujemy w nadmiarze, a czego za mało", „Pogotowie wojenne rolnictwa", „Życie wsi prasłowiańskiej", „Pożyteczne chwasty" itd. Tematy te omówione będą w serii od 3 do 6 odczytów każdy.

Oczywiście charakter programu rolniczego zmieniać się będzie stosownie do pór roku, z którymi tryb życia rolnika jest ściśle związany. W pierwszych więc dwu miesiącach nowego programu (październik, listopad) przeważać będą sprawy gospodarskie fachowe, a ponadto omawiane będą problemy związane ze szkołą, opieką szkolną, zadrzewieniem itd. W porze zimowej będącej niejako okresem wypoczynku rolnika, większa część audycyj przeznaczona zostanie na zagadnienia ogólnogospodarcze, samorządowe i kulturalno-społeczne ze szczególnym uwzględnieniem zainteresowań kobiet wiejskich i młodzieży. Natomiast w ostatnich dwu miesiącach programu (kwiecień, maj) punkt ciężkości przeniesie się znów na sprawy związane z robotami wiosennymi, a więc znowu otrzymają pierwszeństwo tematy fachowe rolnicze.

Nowoczesna technika na usługach lotnictwa

Nowoczesne samoloty komunikacyjne nie tylko są wyposażone we wszystkie znane instrumenty i przyrządy, ułatwiające kontrolę sprzętu i nawigację, lecz przede wszystkim osiągnęły znaczny stopień bezpieczeństwa, dzięki niezawodności silników, a ponadto dodatkowe zabezpieczenie, dzięki możliwości lotu i wznoszeniu się przy połowie tylko działających zespołów napędowych. Na zdjęciu widzimy samolot typu Douglas DC 3, w locie na jednym silniku. Te same właściwości mają również wszystkie samoloty „LOTU".

ŻART NA STRONIE

„Tydzień kulturalny tygodnika literacko-artystycznego"

„Prosto z mostu" tak pozwala sobie pisać o największej współczesnej pisarce polskiej:

Członkowie Warszawskiego Oddziału Związku Zawodowego Literatów otrzymali okólnik podpisany przez prezeskę MARIĘ DĄBROWSKĄ (TĘ OD „NOCY I DNI"), a zawiadamiający o wyrobionych przez zarząd Oddziału ulgach...

„Prosto z mostu" ma w podtytule napis: „Tygodnik literacko-artystyczny", zaś cytata pochodzi z działu pisma, zatytułowanego „Tydzień kulturalny".

Ach, ta korekta!!!

Diabliki drukarskie należą do najzłośliwszych diablików. Walkę z nimi toczą korektorzy. Gorzej jednak, gdy korektor musi walczyć nie z diablikami, a poprostu z diabłami drukarskimi.

„Kurier Poszechny" w felietoniku „Korekta!" kpi sam z siebie, przytaczając taki fragment jednego ze swoich artykułów:

Nikogo nie zdziwi, że do drugiej mowy katowickiej odniesiemy się pozie. Jestytytwn ona dosłownie i literalnie naszym stanowiskm, pomijajacj oczywiście t. zw. k'limat, i t propagandowo-agitacyjny ton mowy kandydackiej i wielki optymizm w ocenie spraw poiltycznych.

Pogodnie usposabia fakt, że ten kpiarski felietonik wołający o dobrą korektę, także zawiera błędy drukarskie!

Kodeks orderowy

W poznańskim tygodniku „Kultura" czytamy:

Deszcz — po prostu ulewa — orderów i odznaczeń stworzyła potrzebę opracowania czegoś w rodzaju podręcznika noszenia orderów. Widocznie otrzymują je ludzie, nie zawsze orientujący się, co z tym fantem począć. Dla ich użytku ukaże się w najbliższym czasie samouczek pt. „Kodeks orderowy". który ureguluje: „prawa i obowiązki, wynikające z posiadania orderów, medali, odznaczeń i odznak, oraz sposób ich noszenia na wszelkiego rodzaju strojach i ubiorach, okoliczności w jakich i jak należy je zakładać... itd.". Na odznaczonych padł popłoch. Będą kuć formułki na pamięć, bo każdy medal ma przecież dwie strony i nie zawsze wiadomo... gdzie przypiąć a gdzie wypiąć.

My tu przytoczymy anegdotę o odznaczenia. Pewien wieśniak na skutek wezwania zjawia się w gminie. Tłumaczą mu, że dostał odznaczenie. Musi tylko opłacić jego koszt.

Zakłopotany wieśniak skrobie się w głowę i pokornie suplikuje:

— A, panoczki moje kochane, płacić ja nie mam czym, może ja lepiej odsiedzą ta odznaczeńnia...

Zwyczaje na Wołyniu

Tygodnik „Wołyń" pisze:

Rozpoczęliśmy niedawno rok szkolny, a obecnie dorocznym zwyczajem stajemy na progu intensywnej pracy w oświacie pozaszkolnej...

Praca w oświacie pozaszkolnej nie powinna być dorocznym zwyczajem! Stale trzeba pracować!

Tematy

W tym samym tygodniku:

W czasie uroczystości wygłoszono cały szereg mów, nawiązujących już to do przeżywanych przez państwo chwil historycznych, już to podnoszących oświatową pracę naszego wójta A. Rudzińskiego na terenie gminy.

W czasie najbliższej, nowej uroczystości proponujemy wygłoszenie całego szeregu mów na tematy:

„Wójt nasz A. Rudziński a przeżywane przez państwo chwile historyczne".

„Wójt Rudziński a Śląsk Zaolzański",

„Wójt Rudziński wczoraj, dziś i jutro".

„Stalin, Hitler i A. Rudziński",

„Rudziński w związku z problemami mocarstwowymi" itd. itd.

Jh.

Domagała się od zakonnika-dentysty 8 tysięcy złotych

za to, że... ją leczył

Mieszkanka Wilna Maria Pieczunowa zgłosiła się pewnego dnia do księdza Czelnika, członka zakonu bonifratrów, z prośbą o wyleczenie zęba.

Ks. Czelnik jest b. popularny wśród biednej ludności miejskiej. Do gabinetu zakonnika-lekarza dentysty tłoczą się zwykle chorzy i ksiądz Czelnik robi wszystko, by im zmniejszyć cierpienia.

Stan chorego zęba Marii Pieczunowej wydał się zakonnikowi bardzo poważnym. Poradził jej, by natychmiast udała się do szpitala. Maria Pieczunowa zaczęła jednak błagać księdza, by sam jej dopomógł, ponieważ jest niezamożną, nie ma pieniędzy na leczenie się w szpitalu itd. Zakonnik-dentysta usłuchał jej prośby i rozpoczął uciążliwe leczenie. Stan choroby polepszał się.

Pewnego dnia przybiegła Pieczunowa w okropnym stanie. Nagle choroba pogorszyła się. Sama Pieczunowa przyznała się do tego, że „manipulowała" w zębie brudnym palcem. To też ojciec Czelnik niezwłocznie skierował chorą do szpitala, gdzie po kilkudniowym pobycie poddano ją operacji. Chora wyzdrowiała, lecz na twarzy jej pozostała na zawsze blizna.

Wówczas Maria Pieczunowa wytoczyła przeciwko ks. Czelnikowi powództwo cywilne, domagając się odszkodowania w wysokości... 8 tys. złotych

Wydział Cywilny Sądu Okręgowego uchylił tę skargę, jako nieuzasadnioną. Pieczunowa odwołała się do wyższej instancji i wczoraj Wydział Odwoławczy Sądu Apelacyjnego zatwierdził wyrok pierwszej instancji. (c)

Nabożeństwo żałobne za duszę ś.p. płk. Beliny-Prażmowskiego

Wczoraj o godz. 10 rano z inicjatywy Związku Legionistów Polskich i oddziału Koła Beliniaków w Wilnie odbyło się w kościele garnizonowym nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. płk. Beliny-Prażmowskiego.

Na nabożeństwo, które odprawił ks. dr Śledziewski, przybył szwadron honorowy pułku ułanów zaniemeńskich ze sztandarem, przedstawiciele wojska z gen. Kwaciszewskim, prof. Staniewicz, reprezentant wojewody wileńskiego naczelnik Wiszniewski wiceprezydent Grodzicki, kurator Godecki, dyrektor kolei inż. Głazek, delegacje pułków garnizonu wileńskiego, poczty sztandarowe Federacji PZOO, poczty sztandarowe wszystkich szkół wileńskich, przysposobienie wojskowe, przedstwiciele organizacyj społecznych i liczne społeczeństwo Wilna.

Po nabożeństwie ks. kapelan Tyczkowski wygłosił okolicznościowe kazanie, które podajemy poniżej w całości:

Belina umarł lecz nie zapomni o Nim pieśń

Kazanie ks. Kapelana Tyczkowskiego

Ilekroć zjawia się na ziemi człowiek, który roznosi dobro pomiędzy ludzi — zdaje się zawsze, iż zstąpił on kędyś **z wysoka**, zszedł z jakiejś krainy wyższej na tę ziemię pełną win i krzywd i że on odchodząc stąd, wróci znów w światy inne, świetlejsze od naszych, pełniejsze szczęścia i chwały.

Taka jest **potęga** czynów dobrych, iż otaczają ludzi im oddanych aureolą legendarną, iż piszą wspomnienia niezatartymi głoskami, odbijają się echem wiecznotrwałym od serc ludzkich; następującym młodszym pokoleniom powtarzają imiona tych, którzy czynili dobrze. .

Ludzkość żyjąca w walce, trudach, łzach i pocie; ludzkość ta wiecznie szamocąca się w bojowaniu między złem i dobrem, między prawdą i kłamstwem, zapomina, iż **i ona** z wysoka zstępuje **i ona** dar dobry mieć powinna **i ona** posłaną jest od Ojca światłości i nie pojmuje czym wywyższyć się można na padole płaczu.

Dla niej więc odważni ludzie, którzy dawali dobre dary, mają urok niezwykły i jako wyżsi nad miarę codzienną — uczczeni są w wspomnieniach.

I jeśli Polska może wyliczyć szereg cały tych ludzi, którzy szli **z wysoka** i nieśli jej dar dobry to ś.p. Władysław Belina Prażmowski może się do nich zaliczyć.

Któż w Polsce **nie słyszał** o Belinie? Kto nie **śpiewał pieśni** o Nim żołnierskich? Piosnki o Belinie i jego sławie.

Dziś Belina nie należy już do żyjących. Śmierć, której tyle razy tak z bliska patrzył w oczy — teraz zaszła go znienacka na obcej ziemi.

Belina umarł, ale pozostanie jeszcze w pokoleniach żołnierskich legenda o Belinie.

Los Go wybrał na tego, który miał budzącej się z wiekowego snu Polsce, wskrzesić tradycje sławnej polskiej kawalerii, aby w chwili, gdy strzelec na ostrzu bagnetu swego niósł wolność ojczyźnie, nie zabrakło szabli polskiego ułana. Rycerski sen o szpadzie w nikim innym nie wyśnił się tak realnie, a zarazem tak fantastycznie — jak w Belinie, którego cały żywot był wspaniałym ropsodem rycerskim.

Potomek rycerskiej rodziny — bierze swoje zawołanie i niesie go wraz z sobą w darze młodemu ruchowi wyzwoleńczemu, którego się staje jednym z pionierów w kraju i na obczyźnie, specjalnie tam delegowany. Rycerz z białego dworu sposobi się na wojnę, ale w polskich szeregach w Związku Walki Czynnej, w Związku Strzeleckim.

I ma to szczęście, że jest pierwszym żołnierzem polskim jeszcze za czasów niewoli.

Jemu to bowiem, **Belinie,** swemu ukochanemu oficerowi, poleca Komendant Piłsudski pójść na ów **sławny pierwszy** patrol strzelecki, który miał rozbić mobilizację moskiewską w powiecie jędrzejowskim. Siodła ponieśli a wrócili konno.

Jak niebezpieczne to było zadanie, świadczy o tym fakt, że Komendant dał mu 4 godziny do namysłu, ale Janusz Głuchowski z patrolu tak odpowiedział:

Komendancie — my już raz zdecydowaliśmy się i nie chcemy się namyślać, bo w 4 godziny myślenia moglibyśmy tylko osiwieć, a decyzji nie zmienimy — i poszli jako nieodrodni synowie narodu, który wydał Rejtana, jako nieodrodni bracia Romana Sanguszki, który zapytany dlaczego poszedł z powstańcami w r. 1831 rzuca dumnie „z przekonania". Odżyło w nich, w tych żołnierzach o wysokich czakach to, co było dobre w naszym charakterze, co nadal pozostanie takim i co mądrze poprowadzone staje się potężną sprężyną naszych czynów narodowych.

Od tej chwili rozpoczyna się bohaterski szlak Beliny i jego, najpierw patrolu, potem szwadronu, pułku i Brygady, aż po szczęśliwie zakończony w dziejach armii naszej rok 1920.

Świadczy o tym **uznanie** Wodza, który oczy swe pieścił widokiem wskrzeszonej kawalerii polskiej, a dla Beliny miał zawsze sentyment i uznanie.

Wielką jest zasługą Beliny, mówi, że mogłem posiadać dane o nieprzyjacielu. Belina dokazywał po prostu cudów.

A potem przyszło Wilno w kwietniu 1919 roku. Trzeba było odebrać Wilno z rąk nieprzyjacielskich. Belina miał pójść na szpicy wojsk polskich ze swymi ułanami, a już mu groziło, że pierwsza wejdzie do Wilna piechota. Józef Piłsudski tak mówi o tych przeżyciach Beliny. Waha się i męczy — ma tylko 1,100 ludzi, koni i szabel, ale on kocha swoją broń — pierwszy raz w życiu mają dokonać coś tak ważnego i miałby innemu ustąpić chwały zdobycia Wilna? Co robić? Wahał się w męce, ale zdecydował iść.

I poszli. — I pieśń za nimi szła. Piosnki o Belinie i jego sławie. O sławie żołnierskiej, którą tam zdobyli, a które na skrzydła swe wzięła nieśmiertelność.

Pisał te nieśmiertelne dzieje zdobycia Wilna sam Komendant w rozkazie swoim z dnia 20 kwietnia 1919 r.:

„Przede wszystkim muszę jednak podnieść działanie oddziału jazdy pod dowództwem podpułkownika Beliny Prażmowskiego.

Świetnie prowadzona jazda — wspaniałym marszem obeszła cały układ sił wroga, by z tyłu wpaść do głównego siedliska wszystkich władz bolszewickich; śmiałym a nagłym napadem zajęła ona miasto z ogromnymi zapasami materiału wojennego i utrzymała je pomimo ogromnej przewagi wroga aż do przyjścia piechoty. Jest to najpiękniejszy czyn wojenny, dokonany w tej wojnie przez jazdę polską. Dziękuję za to podpułkownikowi Belinie Prażmowskiemu i jego szefowi sztabu".

Czyż więcej potrzeba!! Wspaniały był jego wjazd przez Ostrą Bramę. Symboliczny wjazd przez Bramę Królowej.

Belina umarł lecz nie zapomni o nim pieśń, nie zapomną też rodacy, którzy w pamięci zachowają piękne postacie jego rycerskich chłopców, idących w bój wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo wierzyli razem z Beliną w cud i Boską sprawiedliwość. Daj nam Boże wciąż takich Belinów, a Polska wieczyście wielką będzie.

ADAM KOWALSKI

CZYŚ TY MYŚLAŁ, BELINO...

Czyś Ty myślał onegdaj, buńczuczny Belino,
Że miast hucznej i krewkiej fanfary ułańskiej,
Przez Ciebie od Krakowa na Polskę popłyną
Pojęki dzwonów śmierci, smętny Anioł Pański...

Czyś Ty postrzegł oczami swymi sokolimi
Twej jazdy szlak ostatni, po którym Twa sława
Na marach do Ojczyzny wróci z włoskiej ziemi,
Z tej ziemi, gdzie posłuje uczeń Twój, Wieniawa...

Czyś Ty myślał w cywilu, tam, z dala od kraju,
Że znów nabić się musisz w mundur oficera,
By się wybrać znienacka, jakeś miał w zwyczaju,
Na inspekcję w niebieskim szwadronie Dreszera.

Czyś przypuszczał, ułański Mpści Wojewodo,
Kiedyś w niebo weneckie jak orzeł spozierał,
Że tak rychło odbierzesz przed Bożą Zagrodą,
Zagrobowy meldunek Syna, Szwoleżera...

Czyś Ty przeczuł, Belino, najpierwszy ułanie,
Że czerń kiru amarant Twój świetny ubierze,
Byś z frontu już na wieczne odszedł spoczywanie
U Boga, z Komendantem na wspólnej kwaterze...

(Z „Polski Zbrojnej").

Szkoła powszechna — jako wyraz wdzięczności dla K. O. P.

Miejscowa ludność w Oranach, pragnąc uczcić zasługi Korpusu Ochrony Pogranicza, wybudowała szkołę powszechną, nadając jej imię dowódcy KOP gen. Kruszewskiego. Na zdjęciu — moment poświęcenia szkoły w Oranach.

Poczta w porządku a kto nie ?

Oko jednego z naszych reporterów dało powód do oburzenia na rozkopujących ulicę Mickiewicza już po ukończeniu wszystkich przygotowań pod gładką jezdnię czemu daliśmy wyraz w artykule z 16 bm. pt. „Mankamenty", gdzie się dostało z tego powodu niesłusznie Poczcie.

Obecnie Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Wilnie komunikuje, że nie przeprowadzała ostatnio na ul. Mickiewicza żadnych zmian w sieci kabla telefonicznego. Wszystkie roboty związane z przeprowadzeniem kanalizacji kablowej przez ul. Mickiewicza były wykonane przed ułożeniem kostki w terminie uzgodnionym z Zarządem Miejskim.

A więc szukajmy, gdzie indziej winowajców.

Podaż ziemiopłodów
Lekka tendencja zwyżkowa cen zboża

Podaż płodów rolnych zarówno na rynku wileńskim jak i na rynkach lokalnych nie przybrała dotychczas większych rozmiarów z wyjątkiem siemienia lnianego. Mimo, iż siemię lniane było masowo wyrzucane na rynek, popyt na nie był tak znaczny, że ceny utrzymywały się stale na bardzo wysokim poziomie.

Wobec rozpowszechnienia uprawy lnu wśród drobnych rolników, sprzedaż siemienia zaspokoiła narazie potrzeby drobnych producentów. Z drugiej strony większa własność, wykorzystywując w znaczniejszym stopniu niż w roku ubiegłym udzielane przez Państwowy Bank Rolny kredyty pod rejestrowy zastaw zboża, mogła się obyć bez sprzedaży zboża zaraz po zbiorach.

Powyższe czynniki usunęły konieczność masowego wyrzucania zbóż zaraz po zbiorach na rynek i wpłynęły decydująco na to, że ceny zbóż w woj. wileńskim i nowogródzkim utrzymywały się w ciągu miesiąca września na jednym poziomie, wykazując nawet pewną tendencję zwyżkową.

Pociąg popularny z Warszawy do Wilna na Zaduszki

Koło Wilnian przy Towarzystwie Rozwoju Ziem Wschodnich w Warszawie organizuje pociąg popularny z Warszawy do Wilna pod hasłem „Zaduszki na Rossie". Odjazd nastąpi w dniu 29 października rb., o godz. 16, powrót do Warszawy w dniu 2 listopada o godz. 4.25. Koszt przejazdu w obie strony wyniesie zł 13.50 łącznie z kartą uczestnictwa, uprawniającą uczestników wycieczki do korzystania z ulg w hotelach, autobusach itp.

Komisja Doradcza
przy Wojewódzkim Biurze Funduszu Pracy w Wilnie

W małej sali konferencyjnej Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego pod przewodnictwem p. Pastusgzyńskiego odbyło się kolejne zebranie Komisji Doradczej przy Wojewódzkim Biurze Funduszu Pracy w Wilnie.

Komisja Doradcza została powołana w celu ułatwienia Wojewódzkiemu Biuru Funduszu Pracy wyboru najlepszych metod prowadzenia na terenie województwa akcji organizacji rynku pracy i publicznego pośrednictwa pracy, przy czym zadaniem jej jest opiniowanie przedstawionych przez Wojewódzkie Biuro projektów oraz zgłaszanie własnych projektów w sprawach, związanych z organizacją rynku pracy i publicznym pośrednictwem pracy.

Po odczytaniu protokółu z poprzedniego zebrania w dłuższej dyskusji omówiono sprawę organizacji sekcji i ich ilości, w wyniku utworzono następujące sekcje:

a) pracowników umysłowych,

b) pracowników fizycznych,

c) pracowników młodocianych i młodzieży w wieku od 18 do 24 lat,

d) niepodległościowców i inwalidów,

e) do spraw zatrudnienia ludności rolniczej,

f) przysposobienia, doszkolenia i wyszkolenia zawodowego.

Z kolei wybrano przewodniczących poszczególnych sekcyj i ustalono skład personalny Komisji Doradczej, do której weszli obecni na zebraniu przedstawiciele samorządu gospodarczego, organizacyj zawodowych, młodzieżowych i społecznych.

Na zebraniu obecny był delegat Głównego Biura Funduszu Pracy z Warszawy insp. Pietrzak, który w dłuższym wyjaśnieniu omówił zadanie Komisji Doradczej i stosunek do niej Funduszu Pracy.

Wiadomości radiowe

OPERA „MARIA".

Zwracamy uwagę radiosłuchaczy na operę „Maria" Wojciecha Gawrońskiego, dobrze pamiętnego starszemu pokoleniu wilnian, utalentowanego kompozytora i pianisty. Dzieło to, napisane wg poematu Malczewskiego usłyszymy w radiofonizacji Witolda Hulewicza i w opracowaniu Kazimierza Skindera (piątek 21.X, godz. 18.30). Będzie bardzo interesujące wysłuchanie pięknego dzieła, które pozostało nieznane i zasługuje na wydobycie z mroków zapomnienia.

AUDYCJA DLA WSI.

Piątkowy blok audycyj dla wsi obejmuje następujące pogadanki:

1) „O wychowie młodego konia roboczego" (bardzo ważny problem) w oprac. Jerzego Steckiewicza.

2) Poradnik rolniczy — prowadzi Aleksander Przegaliński.

3) „O pożyteczne reformy na wsi" w opr Piotra Łaguna, rolnika z pow dziśnieńskiego.

Kurjer Sportowy

Stanisław Lendzin walczyć będzie z Jasińskim w Poznaniu

Jutro wieczorem wyjedzie z Wilna do Poznania najlepszy nasz bokser Stanisław Lendzin, który wyznaczony został do eliminacyjnych zawodów przed ustaleniem ostatecznego składu reprezentacji Polski na mecz międzypaństwowy z Łotwą. Lendzin w Poznaniu spotka się z Jasińskim, który chociaż ma znacznie więcej szans i będzie niewątpliwie faworytem tego spotkania, to mimo wszystko twierdzimy, że Lendzin wstydu sportowi wileskiego nie zrobi i jeżeli potrafi rozumnie rozegrać pojedynek i dobrze rozłożyć swe siły na trzyrundowe spotkanie, powinien zejść z ringu jako zwycięzca. Wówczas włoży po raz pierwszy koszulkę z Białym Orłem.

Lendzin do pojedynku tego przygotowywał się bardzo pilnie. Znajduje się w doskonałej formie, lecz nie posiada może tak bogatego doświadczenia, jak wielu innych czołowych bokserów Polski. Dobrze jednak stało się, że Wil. Okr. Zw. Bokserski zgłosił kandydaturę Lendzina i że Polski Związek Bokserski zdecydował się ostatecznie przeprowadzić eliminacje. Szkoda wielka, że mistrz nasz przed tak poważnym pojedynkiem z Jasińskim będzie musiał odbyć długą i męczącą podróż z Wilna do Poznania. Droga trzecią klasą może fatalnie wpłynąć na jego formę. Apelujemy więc do kierownictwa sportowego „Elektritu", żeby dołożyło wszelkich starań, by Lendzin miał dobrą opiekę i wygodną podróż.

Na wynik tego sportowego pojedynku czekać będziemy z niecierpliwością. Spotkanie Lendzina z Jasińskim może odrazu otworzyć przed utalentowanym pięściarzem wileńskim bardzo szeroką perspektywę.

Obecnie Lendzin wybił się na czoło wszystkich najlepszych pięściarzy polskich. W wadze muszej sytuacja jest tego rodzaju, że posiadamy Rudstejna i Rotholca, niby lepszych od Lendzina, lecz ta opinia utarła się tylko w Warszawie. My zaś jesteśmy przekonani, że z chwilą, gdy Lendzinem zacznie opiekować się PZB i umożliwi mu szereg poważniejszych startów, nasz wileński bokser stanie się pierwszorzędną siłą sportową.

Szybownictwo w programie igrzysk olimpijskich

Fiński komitet olimpijski postanowił włączyć szybownictwo do programu igrzysk olimpijskich 1940 roku.

Zawody szybowcowe rozegrane być mają na terenie fińskiego obozu szybowcowego w Jaemi Jaervi.

Razem z przyjaciółką znęcał się nad dziećmi
Dzieci same zgłosiły się do komisariatu

Policja kobieca od szeregu już miesięcy prowadzi w Wilnie walkę z wypadkami znęcania się nad dziećmi. W wyniku powstał szereg procesów. Jedna z takich spraw była wczoraj przedmiotem obrad Sądu Okręgowego w Wilnie. Na ławie oskarżonych zasiedli Adam Hryszkiewicz oraz jego przyjaciółka Maria Jaruk.

W sierpniu br. do 6 komisariatu policji zgłosiły się dzieci Hryszkiewicza, które oświadczyły, że ojciec razem z jego przyjaciółką bije je, głodzi i wypędza na noc z mieszkania. Dochodzenie potwierdziło w całej rozciągłości skargę dzieci.

Sąd Okręgowy, biorąc pod uwagę poprzednią niekaralność oskarżonych skazał ich na rok więzienia, zawieszając wykonanie kary na 2 lata.

Bronił osk. adwokat Bolesław Kopacewicz.

Tabela loterii

2 dzień ciągnienia 1-ej klasy 43-ej Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 19993

10.000 zł.: 99297

2.000 zł.: 100151 149109

1.000 zł.: 6106 12810 12107 26755 66432 115668 150566

500 zł.: 40724 42754 64606 79073 86412.

250 zł.: 10926 18957 24389 29869 31908 32342 38538 38144 57510 62016 65651 67438 73823 75576 86168 93076 98205 117708 119613 127004 129306 135288 139451 143853 145646 148691 148620

Wygrane po 125 zł.

95 266 623 1828 45 66 2115 3572 702 4199 501 5223 541 7028 477 510 620 8014 9157 261 420 11141 595 631 807 12097 654 977 13329 541 641 73 14153 253 430 518 15742 16607 13 75 17121 26 212 447 577 18219 387 577 705 882 19444 787 96 20250 604 821 21385 22164 363 817 23169 802 24085 144 493 25045 130 730 865 75 26338 52 27933 28750 29033 534 30192 833 31569 975 32407 601 10 737 71 940

33332 421 626 903 34083 414 54 85185 279 719 869 36429 636 710 999 37051 808 38153 413 595 986 89317 48 724.

4007 3641 41943 42018 43514 608 44080 392 654 45200 556 46060 303 10 47606 823 977 48105 98 49276 334.

50387 984 51180 963 76 52511 54226 400 888 55045 107 225 305 644 56657 57111 58400 59989.

60273 495 61360 816 62185 63225 447 762 64022 72 602 65073 200 66320 67745 68983.

69054 352 75 70355 523 691 768 71908 72330 900 73502 785 830 74654 76156 405 77607 798 932 79476 80593 815 81401 82240 83409 569 992 86138 228 464 87832 88003 775 949 50 90019 91073 465 545 616 92117 768 93677 852 94121 90 590 794 95344 668 887 954 96204 737 894 998 98187 99369

100200 594 712 101794 102733 103302 91 544 285 105126 33 69 399 522 678 107067 612 108536 109649 110118 111171 112799 113191 115070 842 957 116632 962 117424 118420 861 71 119153 456 507 731 946 120327 557 630 875 978 121137 636 995 122861 123608 818 66 96 98 124011 125178 220 55 401 126674 900 127109 44 54 903 128222 568 76

130117 238 85 552 714 131141 222 82 404 132192 570 133566 134194 213 656 135175 136799 845 137052 158 355 138108 665 140117 142864 937 143194 144528 998 145375 146250 397 777 147307 66 148031 150159 555 890 151212 153592 154048 156302 158077 174 347 159281

Wygrane po 62,50 zł.

113 526 627 819 92 1152 457 682 729 34 74 846 77 2064 132 3055 460 83 501 38 650 90 923 4077 281 315 94 569 753 5661 725 57 828 622 25 84 87 378 596 804 14 7631 728 938 8191 363 490 532 730 87 903 24 9075 169 428 512 88 644 64 80 770 86 10409 509 636 47 818 911 11283 98 372 468 528 669 974 12055 85 196 472 651 85 13852 14192 382 653 949 14 15138 324 612 767 16318 650 851 17025 144 324 463 86 611 803 44 18010 38 264 68 479 543 662 912 19427 38 546 96 661 76 709 67 805 926 20084 130 38 45 200 71 517 55 81 664 713 956 21528 735 93 835 933 23015 146 88 307 19 538 41 66 74 24001 45 93 323 789 25014 328 32 47 849 861 26993 2702 536 637 878 941 28050 79 98 236 352 432 591 665 762 842 87 933 29233 34 374 635 854 3086 91 241 331 34 567 735 949 31082 91 146 247 81 444 613 714 95 978 32520 46 616 74 747 805 947 60

3374 545 98 776 816 61 34207 313 807 970 35228 86 318 409 664 749 819 87 925 36148 238 79 372 410 703 81 810 37165 305 521 694 983 97 38138 72 425 41 732 902 97 39079 250 431 58 65 613 706 83 6969.

40100 550 656 859 93 901 41019 528 95 724 30 42524 610 35 769 43153 62 201 62 876 44072 334 45304 38 776 46685 96 97 806 34 965 47068 113 288 89 419 706 993 48109 318 33 426 889 937 47 5 391 49296 359 483 694.

50114 208 338 437 627 66 82 873 955 51089 330 538 683 784 52002 35 264 326 541 93 693 720 53207 300 435 40 961 54132 95 385 475 513 732 33 830 78 55071 148 65 90 634 58 731 56191 284 784 956 65 57159 205 18 310 590 614 766 78 863 959 58214 525 70 887 9178 207 86 422 30 555 692.

60197 429 85 534 949 61007 46 169 268 518 625 34 62006 84 152 73 63020 306 990 64440 78 894 967 65013 210 36 310 535 638 99 66226 449 67116 67 289 465 539 860 61 68049 208 507 81 72 4 595.

69090 350 532 625 917 60 70030 108 54 109 93 708 887 71308 431 628 788 879 72319 40 741 878 73047 87 89 311 884 74015 84 375 482 818 975 75121 227 37 88 334 583 76008 523 651 790 819 950 77017 649 395 529 670 806 78002 632 60 72 79107 395 509 716 884 80092 301 81003 54 90 113 61 723 82010 41 155 67 373 675 91 93 727 68 83127 315 455 91 660 91 721 87 887 84337 429 624 728 985 85052 137 315 418 855 86067 375 93 761 87364 778 84 88174 252 636 95 742 857 79 89030 646 337 464 90035 65 208 432 565 851 91237 371 547 644 884 950 75 92002 567 945 93094 120 227 827 94347 725 828 923 68 95040 113 310 440 449 636 852 96076 286 437 516 66 955 97022 284 338 98123 242 486 707 833 974 99338 508 854

100125 511 693 773 818 28 916 68 101023 45 352 804 102011 48 665 103022 31 32 62 75 712 69 855 983 104614 25 818 904 105232 894 976 106149 310 107060 93 201 89 468 537 774 971 108110 765 77 804 41 991 109009 86 134 74 202 389 593 805 21 110390 527 878 963 90 111247 406 729 47 978 112696 862 86 113123 72 359 619 114220 311 473 596 115243 72 881 116151 333 835 73 117212 34 726 118110 68 411 596 119406 790 120129 63 569 624 99 121279 564 703 122303 35 87 800 20 904 10 14 90 123073 111 32 411 661 716 53 70 844 12446 92 503 46 125012 23 523 845 126053 85 98 141 77 628 57 61 893 127001 195 222 61 651 807 960 128074 594 645 719 845 929 73 79 129051 61 66 172 589

130333 597 131043 108 380 96 480 610 81 871 940 132275 653 95 732 133136 234 89 307 811 23 134248 66 361 528 859 56 135446 545 648 899 136170 438 582 693 732 985 137028 173 340 910 40 68 138123 257 308 609 819 967 78 139358 473 511 56 68 792 864 140037 159 54 333 493 857 141025 84 194 296 850 142331 796 936 143104 57 253 594 623 62 144156 540 819 61 145056 187 215 496 636 707 68 146075 167 782 806 147107 301 569 761 95 894 9 943 148236 383 400 761 4 828 149112 54 256 9 302 648 66 709 150054 85 125 298 343 447 879 967 151179 345 514 94 934 152044 80 207 674 895 950 153072 197 416 56 99 531 783 825 154206 404 545 92 155253 368 644 156004 374 555 91 850 157346 403 889 158705 968 159364

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20 tysięcy złotych padła na Nr. 113674

15 tysięcy złotych — 147826

10 tysięcy zł. — 35666 112632

5 tysięcy złotych — 51312 81490 154851

2 tysiące zł. — 54077 104174 117736

1 tysiąc złotych — 40791 58533 73220 86220 90811 154165

500 zł. — 27045 56943 128861 145297

250 zł. — 12796 15196 19947 22909 29132 33606 38013 43711 47400 49225 52020 52980 52842 53152 56664 66113 67935 75263 80585 86246 96368 101689 108152 114144 124333 134819 137387 141625 142286 149336 151917 152841

Wygrane po 125 zł.

1009 402 524 927 3382 4996 5284 734 6604 7558 8772 839 9610 10026 867 944 12911 13581 14547 970 15213 685 16109 738 20037 89 21330 918 22905 23729 24005 26474 27402 716 28252 758 836 73 29773 30203 31479 807 33186 35865 36635 791 37050 209 38414 925 40738 41399 42176 886 43973 44404 849 45311 46918 92 47864 79 48440 50855 51804 5224 768 53234 54823 55328 509 711 800 56159 59592 753

60375 732 61743 52 62002 692 63783 65059 66654 67011 146 965 68710 69021 70148 537 71779 988 72222 73030 170 491 679 74981 76889 78018 79587 81022 114 779 82045 757 922 83623 84349 453 87493 88233 91177 924 92107 8 93128 491 585 848 94191 96169 842 98815 99607 100344 103057 108698 109163

110231 784 111133 113977 114046 116814 118697 119337 122040 476 7 667 125093 708 125049 233 465 128209 445 129385 972 132515 133432 985 134537 739 135224 422 136995 138636 51 139139 250 140054 772 141408 897 143122 144977 145280 784 915 146867 147154 148079 149628 151718 15227 154991 155555 637 747 156437 795 915 159606 851

Wygrane po 62,50 zł.

753 1583 712 837 3178 4081 214 496 593 5209 336 764 5465 882 7020 32 87 313 8399 9076 137 79 337 485 516 757 816 988 10246 436 11877 12256 314 431 629 13305 672 14089 186 15122 260 778 15355 470 17540 18550 660 19062 78 113 66 510 703 60 81 20159 273 703 21927 22022 384 526 41 23250 24536 79 616 51 25141 634 732 26123 70 277 548 679 27062 262 343 95 8630 28074 111 438 822 29066 269

30258 973 31045 96 772 823 32151 582 624 78 33087 461 663 865 914 34327 759 35912 36172 339 88 996 37730 937 38120 471 534 699 882 39450 523 92 916 40176 599 757 41304 64 42707 43142 258 418 680 992 44257 674 45220 362 77 807 46188 558 628 870 47043 933 48437 82 583 49232 72 471 73 901 50442 691 51087 142 685 759 52311 95 430 784 53918 54070 989 55167 727 80 56017 522 969 57336 426 556 83 58100 473 824 98 59046 318 650 854

60426 512 664 906 90 91 61453 547 90 741 842 921 62059 254 66 63140 432 66 779 995 64280 733 66020 65 238 314 426 99 597 757 953 67115 971 68343 625 780 69837 71405 616 72186 326 577 73112 250 58 445 75 978 74514 43 649 760 877 86 75409 524 68 76969 91 77547 708 78197 455 721 877 79446 749 924 80535 81371 468 82143 60 291 461 954 83401 84377 87 625 868 85515 697 86492 657 918 87243 586 88503 89167 459 960 63

90169 622 91061 787 821 957 61 92993 93525 70 691 735 94534 95129 96021 188 97140 287 98107 343 884 99269 334 713 100181 461 89 637 98 806 101330 102171 454 795 103525 104211 997 105161 319 22 622 107105 108082 231 575 836 109035 172 334 510 647

110079 772 815 31 111429 560 95 768 112096 125 34 97 999 113044 719 114012 546 70 946 115042 614 116085 337 117089 617 119051 218 438 638 120149 68 323 554 121023 299 576 872 122362 507 942 123101 432 508 124682 6 125180 470 525 806 126330 743 127040 174 219 734 53 128641 889 92 129256 378 546

130539 91 783 93 131289 709 941 133322 37 567 818 981 134408 56 135093 290 554 136303 566 74 806 137070 949 138075 210 316 427 528 50 815 139078 140144 388 582 767 141587 91 142012 219 143066 146 548 903 144767 808 59 145248 710 38 821 960 145017 333 147 206 52 883 148210 72 532 714 149257 339 518 885 150133 344 64 959 151219 988 152073 155 747 153011 256 649 154004 317 817 155271 455 659 84 865 156154 257 335 864 157017 188 158457 159339 429 727 871 921

IV ciągnienie

Wygrane po 125 zł.

152 160 1186 1227 3449 4076 4779 5593 8092 9336 9352 9388 9971 11019 817 12600 13761 14198 15049 404 16685 17858 18025 20756 21585 22559 24497 975 25036 26283 426 28101 30433 35050 37503 846 38111 594 40296 41543 42666 823 44522 45323 46199 351 440 47130 803 48206 71 974 49698 50446 789 51059 888 52669 54220 55176 549 957 56503 611 12 58462 61035 64098 67238 301 68074 429 660 69892 70907 71710 72001 643 73004 75350 76392 893 78636 79359 920 80334 595 724 81743 82405 93 83570 84206 459 85707 89066 546

90380 91253 93589 94248 95494 97476 624 98757

100240 596 101010 102081 756 103781 104478 109119

113095 114160 387 118667 119319

120015 122201 539 978 125157 126389 127164 480 949 50 129326 579

130900 131095 367 467 934 132582 134662 136016 704 138621 986

142008 652 785 145635 147801 148014 598

150010 774 986 153146 778 154663 155820 156314 475 159609

Wygrane po 62,50 zł.

1505 1690 1962 2825 3171 4587 4738 77 5282 5462 5059 6126 6209 6863 5913 7548 7811 73 8022 8358 8520 8687 8835 9288 98 9437 80 9895 10459 579 662 750 11155 248 337 13142 752 949 14821 56 15211 393 725 817 16084 487 561 787 17009 42 68 579 82 730 962 18366 584 807 59 19224 34 20066 139 67 21153 369 722 59 22186 283 678 23018 24086 377 999 26149 362 690 784 27118 28121 310 50 550 920

30104 369 566 90 932 31110 654 741 32015 126 33675 34132 65 81 345 486 704 35060 674 36245 37233 720 38260 366 662 39136 40011 32 220 751 41585 759 42323 968 43041 124 293 484 749 44269 383 845 99 45470 804 46001 47154 715 48042 552 704 859 49307 443 728 50024 353 529 81 51441 68 602 702 52201 53116 579 774 879 54169 982 55129 238 388 525 703 56430 600 57104 561 58120 274 59357

60713 802 961 61113 21 85 208 78 341 61 566 62095 63160 64707 65199 217 66649 81 969 67015 238 58759 871 947 69604 906 31 70024 251 5 501 71771 815 73353 584 677 818 74038 415 50 592 638 802 3 28 76875 94 77050 78301 731 54 893 79698 721 80704 21 48 50 81097 244 350 619 82368 623 847 928 83310 453 85177 406 623 86268 83 422 869 87318 45 65 518 41 798 88454 975

90177 775 91136 92948 94221 343 498 96030 651 97024 507 877 98025 159 332 493 871 99102 91402 567

100319 28 101076 188 413 75 787 102249 854 76 961 104397 105287 88 106522 107615 88 109130 60 935

110151 264 111672 112510 627 113524 114486 822 115394 547 116166 331 117047 465 118364 917 119497 595 898 910

120093 553 121135 122587 757 123010 242 956 124102 275 356 883 907 125019 950 78 126494 127161 349 883 128327 750 91 129412 47 53 769 955

130111 269 131145 410 767 132249 509 601 840 61 133124 467 77 738 44 905 134369 651 135800 923 136398 725 137356 450 500 138571 703

140138 45 315 508 919 35 142897 966 144809 145572 674 779 146364 440 549 147322 46 562 715 913 148008 149378 630 76

150450 704 151305 72 407 152800 153460 612 796 971 154870 156204 626 980 157427 641 158115 298 159213

Szybki rozwój elektrowni miejskiej

Elektrownia miejska w szybkim tempie rozwija się, zdobywając coraz to większą ilość abonentów. Przed 10 laty elektrownia licyła 11.448 abonentów, obecnie liczba ta znacznie przekracza cyfrę 28.000

Równolegle do tego wzrosło zapotrzebowanie na prąd. Podczas gdy produkcja przed 10 laty wynosiła 6.700.403 klw/g., obecnie produkcja osiągnęła cyfrę 12.257.873 klw/g.

„Polska Organizacja Wojskowa w pieśni i w poezji"

W przygotowaniu znajduje się wydawnictwo p. t. „Polska Organizacja Wojskowa w pieśni i poezji".

Redakcja wydawnictwa zwraca się za naszym pośrednictwem do wszystkich członków P. O. W. w Warszawie i na prowincji oraz do członków b. P. O. W. w Rosji (K. N. 3), z prośbą, o jak najszybsze nadesłanie znanych im pieśni i poezji peowiackich, z podaniem melodii, nazwiska autora, daty i miejsca powstania danej pieśni oraz okoliczności, towarzyszących jej ułożeniu, — pod adresem: Głównej Księgarni Wojskowej w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 11, na ręce redaktorki wydawnictwa Alicji Bełcikowskiej.

Wszystkie pisma polskie w kraju i za granicą proszone są o przedruk niniejszej wiadomości.

Jerzy Mariusz Taylor 79)

Czciciele Wotana

— Ach, to są tylko kijanki — powiedziała Anka. — Młode ropuchy, wie pan. Są tu ich tysiące i tysiące. Wczesną jesienią wyjdą już z wody i wieczorami będzie od nich rojno na wszystkich polanach. Na zimę wlażą podobno do podziemi. E, bo pan nie wie pewnie. Mówią, że Dunaj podziemnym kanałem łączy się z tym stawem z lochów.

— Ale czyż to możliwe, żeby w podziemiach był jakiś staw — powątpiewał Alfred. — Chodziłem przecież tyle razy po piwnicach pałacowych. Urządziłem tam sobie nawet pracownię i nigdzie nie napotkałem na żadną wodę. Wilgoć, owszem. Tego tam nie brak. Musiałem nawet kazać uszczelnić specjalnie ściany mojej pracowni.

Anka podniosła się energicznym ruchem.

— No, dosyć już zmarudziliśmy. Czas na nas — powiedziała.

— Prawda — przypomniał sobie Alfred. — Miała mi pani przecież pokazać to tajemnicze wejście do lochów pod tarasem. Ale mówiła pani, że to się łączy jakoś ze wschodem słońca. Czy nie jest za późno?

— Nie. Słońce właśnie tylko co oświeciło źródło i teraz dopiero będę mogła odnaleźć dźwignię.

Na wpół zarośniętą ścieżką, na której zdążyła już obeschnąć rosa, podeszli do podnóża masywnej skarpy. Wielkie cegły gotyckie, z których zbudowano ją przed wiekami, od dawna już zlały się w jednolitą całość. Nawet wysokie ostrołuki wnęk sprawiały wrażenie naturalnych zagłębień, ukształtowanych fantastycznie, ale powstałych pod wpływem wyłącznie czynników atmosferycznych. Skarpa miała pozór ciemno-krwistej skały, tak gładkiej, że nie imał się jej powierzchni nawet mech czy siwy porost. Nigdzie nie dostrzegłbyś bodaj najdrobniejszej szczeliny, a jednak... Alfred przez chwilę miał wrażenie, że śni. To, co się stało, było tym więcej nieoczekiwane, że tylko co z pewnym zniecierpliwieniem patrzył na Ankę, która podeszła do kamiennego lwa, wyrzucającego z paszczy strugi zimnej, lśniącej w słońcu jak srebro wody, i szybkim ruchem zagłębiła obydwie wielkie palce rąk w jego oczodołach. Nie rozumiał powodów tej dziwnej manipulacji. Widział jednak, że dziewczyna natęża wszystkie siły. Widział jak poczerwieniała jej twarz i naprężyły się mięśnie ramion, poruszył się więc chcąc podążyć z pomocą, ale zatrzymał się, bo w tej samej chwili gdzieś w pobliżu rozległ się szczególny, głuchy trzask, mimo woli więc prawie zwrócił w tę stronę oczy i ujrzał rzecz zdumiewającą.

Skarpa miała trzy wnęki. Pierwsza z nich była niemal całkowicie przysłonięta przez rozrośnięty bujnie krzew dzikiego bzu, obsypanego ogromnymi kiściami słodko pachnącego białego kwiecia. Środkową zajmowała wielka płyta z kamienną głową lwa. Trzeciej nie zasłaniało nic. I w tej trzeciej właśnie ku zdumieniu Alfreda otworzyła się nagle próżnia. Stało się to z taką błyskawiczną szybkością, że młody człowiek zaledwie zdążył zauważyć, jak wielki blok o strzelistych kształtach wnęki, stanowiący ścianę jej wgłębienia, zapadał się w ziemię, odsłaniając w grubych murach wolne przejście.

— Sezam otworzył się — zabrzmiał żartobliwy głos Anki.

Dziewczyna zbliżyła się tak niedosłyszalnie, stąpając bosymi stopami, że Alfred zadrżał nerwowo na dźwięk jej głosu, podekscytowany tym, co stało się tylko co w jego oczach.

— Jak to pani zrobiła? — spytał naiwnie.

— Zwyczajnie. Pocisnęłam po prostu odpowiednią sprężynę — roześmiała się. — Muszę się panu zresztą pochwalić, że to było moje własne odkrycie. Kiedyś zauważyłam, że w pustych oczach lwa błyszczały coś, jakby dwa metalowe guziki, a kiedy zaczęłam przy tym majstrować, otworzyło się to przejście. Byłam wtedy tak samo zdziwiona jak teraz pan. No, ale nie traćmy czasu. Ma pan latarkę? Jeżeli nie, to szkoda gadać — dodała rezolutnie. — Bez światła nie opłaciłoby się zapuszczać do lochów.

Alfred nie zapomniał latarki. Wyjął ją teraz z kieszeni i nie bez pewnej dumy pokazywał swej towarzyszce skomplikowaną suchą baterię własnego wynalazku.

— Daje światło trzykrotnie silniejsze od zwykłej i może się palić sześćdziesiąt godzin bez przerwy, nie tracąc nic na mocy światła — wyjaśniał. — Tyle więc czasu moglibyśmy pozostawać w podziemiach na wypadek, gdybyśmy się zabłąkali.

— Tylko, że pomarlibyśmy z głodu — oświadczyła Anka ze śmiechem. — Ale nie obawiajmy się tego. Nie grozi nam zabłąkanie. Chodźmy już.

Alfred zapalił latarkę i obie weszli do przepastnej wnęki.

— Ostrożnie — ostrzegła go Anka. — Tam są schodki. Dziesięć stopni. Policzyłam je kiedyś. Uprzedzam jednak, że stopnie są bardzo śliskie, no i źle ubranie będzie w niebezpieczeństwie. Tam dalej przejście jest takie niskie, że trzeba będzie prawie pełzać, aby się dostać do prawdziwego Sezamu.

(D. c. n.).

KRONIKA

Październik 21 Piątek	
Dziś: Urszuli	
Jutro: Kordull i Alodll	
Wschód słońca — g. 5 m. 59	
Zachód słońca — g. 4 m. 11	

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dnia 20. X. 1933 r.

Ciśnienie 754
Temperatura średnia + 8
Temperatura najwyższa + 11
Temperatura najniższa + 7
Opad 0,3
Wiatr: południowo-wschodni
Tendencja barom.: wzrost
Uwagi: przelotny deszcz.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Jundziłła (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowicza (Piłsudskiego 30); Chróścickiego i Czaplińskiego (Ostrobramska 25); Filemonowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Pełkiewicza i Januszkiewicza (Zarzecze nr. 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— **Wieczór węgierski.** Staraniem Oddziału Wileńskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego odbędzie się w sobotę, 22 bm., o godz. 19 w lokalu Związku Literatów (Ostrobramska 9) **wieczór węgierski** z referatem pp. prof. dr Denis Szabo i dr Rewieńskiej „Węgry i z odśpiewaniem przez p. Z. Bantle paru piosenek węgierskich.

Po referatach dyskusją przy lampce wina węgierskiego.

Goście mile widziani.

— **Z życia Wileńskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami.** T-wo podaje do wiadomości, iż z loterii fantowej, urządzonej 1.X. 1938 r. osiągnięto czystego zysku zł 329 37 gr, którą to sumę T-wo przeznacza na bezpłatne leczenie chorych zwierząt ubogiej ludnośc m. Wilna. W związku z powyższym T-wo składa tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim firmom i ofiarodawcom oraz Komitetowi Pań i członkom Zarządu T-wa, którzy przyczynili się do powodzenia imprezy. Ambulans T-wa mieszczący się przy ul. Piwnej 6—6, przyjmuje chore zwierzęta, w poniedziałki, wtorki i piątki od godz. 5—7 po poł.

— **Klub Włóczęgów.** Dziś tj. w piątek 21 bm. w mieszk. prof. Jaworskiego odbędzie się doroczne walne zebranie Klubu Na porządku dziennym sprawozdanie z działalności i wybory nowych władz Klubu.

Początek o godz. 20.15. Uprasza się o przybycie wszystkich członków i kandydatów.

— **Wileńskie Towarzystwo Ogrodnicze podaje do wiadomości,** iż dnia 23 października br. o godz. 11 w ogrodach Szkoły Ogrodniczej (Sołtaniska 50) odbędzie się pokaz praktyczny sadzenia drzewek i krzewów owocowych przeprowadzony przez p. Prof. Zembowicza. Jednocześnie Wil. T-wo Ogrodn. zawiadamia, że sekretariat czynny jest w piątki i wtorki od godz. 9—12, przy ul. Wileńskiej Nr 12—8 (lokal Biura Spółdz. Rolnik).

— **Zarząd Związku Podoficerów Wojsk Polskich** w stanie spoczynku Okręg Wilno zaprasza wszystkich podoficerów w stanie spoczynku zrzeszonych i niezrzeszonych na informacyjne zebranie przedwyborcze, które odbędzie się 22 października 1938 r. tj. w sobotę, przy ul. św. Anny Nr 2, I termin godz. 17.30, II termin godz. 18.

NOWOGRÓDZKA

— **Za duszę genialnego Chopinisty polskiego ś. p. Aleksandra Michałowskiego,** zmarłego w Warszawie, odbędzie się msza św. w kościele św. Michała dnia 22 bm. o godz. 7 m. 30. O liczne przybycie Członków Nowogr. Tow. Muz., uczni Instytutu Muzycznego, oraz wielbicieli talentu znakomitego kompozytora i pianisty — prosi dawna uczenica zmarłego.

S. Jagodzińska-Niekraszowa.

— **Rewia Lwowska.** Dzisiaj, 21 bm. odbędzie się w teatrze miejskim gościnny występ Rewii Lwowskiej pt. „Likwidacja świata".

LIDZKA

— **Subsydium Funduszu Kultury Narodowej dla „Ziemi Lidzkiej".** Fundusz Kultury Narodowej Józefa Piłsudskiego przy Prezydium Rady Ministrów w Warszawie przyznał dla wychodzącego od trzech lat pod redakcją Władysława Abramowicza miesięcznika krajoznawczo-regionalnego p.t. „Ziemia Lidzka" subsydium roczne w kwocie zł 500. Zasiłek ten przyczyni się do rozszerzenia objętości miesięcznika oraz wzbogacenia materiału krajoznawczego.

—**Prof. Lucjan Brylski na 3 miejscu.** W 50 okręgu wyborczym w Lidzie nastąpiły zmiany w uszeregowaniu listy kandydatów na posłów. Mianowicie stojący na 3 miejscu kandydat Antoni Giwojno został wyeliminowany z powodu niezłożenia w komisji wyborczej wymaganych przez ordynację papierów. W związku z tym kandydat prof. Brylski Lucjan znalazł się na 3 miejscu, na czwartym zaś Jan Orechwo.

— **Wstrzymanie komunikacji autobusowej Lida — Oszmiana.** W ostatnich dniach została w Lidzie wstrzymana komunikacja autobusowa na linii Lida — Oszmiana. Wstrzymanie to nastąpiło na skutek słoty jesiennej, która spowodowała rozmoknięcie gruntowej drogi. Przerwa na tej linii trwać będzie do zimy.

— **Organizacja muzeum regionalnego w Lidzie.** Lidzki Ośrodek Badań Krajoznawczych przy miejscowym oddziale Polskiego T-wa Krajoznawczego przystąpił do organizacji muzeum regionalnego ziemi lidzkiej. Posiadane dotychczas eksponaty przechowywane w szafach z powodu braku odpowiedniego pomieszczenia. Obecnie, dzięki przychylnemu stanowisku burmistrza m. Lidy p. Józefa Zadurskiego, Ośrodek otrzymał w budynku Biblioteki Miejskiej duży, dobrze urządzony pokój, w którym urządzone będzie muzeum. Lida, jako stare i bogate w tradycje miasto, dotychczas nie posiadało żadnego ośrodka, który by gromadził pomniki chlubnej przeszłości tej ziemi.

— **Dancing w Resursie Polskiej.** W sobotę, 22 bm. odbędzie się dancing w Resursie Polskiej.

— **„Bławat Poznański" A. Miśkiewicz.** Lida, ul. Suwalska (w lokalu dawnych jatek miejskich na rynku). Wielki wybór towarów. Ceny niskie i stałe. Obsługa szybka i fachowa.

NIEŚWIESKA

— **W związku z przyłączeniem Śląska Zaolzańskiego do Polski** delegacja grona nauczycielskiego i młodzieży gimnazjum i liceum w Nieświeżu złożyła hołd staroście powiatowemu i dowódcy garnizonu, jako przedstawicielom najwyższych czynników w państwie. Na rzecz Powstańców Zaolzańskich delegacje ofiarowały 60 zł.

— **Przyrzeczenie junaków.** W Zaostrowieczu pow. nieświeskiego w 14 rocznicę KOP dowódca miejscowego garnizonu odebrał uroczyste przyrzeczenie od młodych junaków.

Chory na zapalenie płuc zbiegł ze szpitala i utonił się w stawie

14 bm. około godz. 24, Antoni Kosieczko, przebywający w szpitalu w Mołodecznie, jako chory na zapalenie płuc, zbiegł, mając wysoką temperaturę, ze szpitala w bieliźnie i utopił się w stawie około szpitala Zwłoki wydobyto i wydano rodzinie.

Prezes i kasjer spółdzielni w roli... włamywaczy

Ciemne sprawy kooperatystów w Izabelinie

Policja w Oszmianie została zaalarmowana wiadomością o większym włamaniu, dokonanym w spółdzielni w Izabelinie. Jak wynikało z meldunku kasjera spółdzielni, włamywacze przedostali się do wnętrza magazynu przez tylne drzwi, splądrowali sklep, zabierając stamtąd rozmaite towary na ogólną sumę ponad 1000 zł.

Dochodzenie dało wręcz nieoczekiwany wynik. Policja stwierdziła bowiem, że żadne włamanie nie miało miejsca, lecz tylko zostało upozorowane.

Pod zarzutem przywłaszczenia towarów aresztowano... prezesa i kasjera spółdzielni.

Gdzie ona jest?

Zagadkowe zaginięcie ekspedientki sklepowej

Przy zagadkowych okolicznościach zaginęła w tych dniach ekspedientka sklepu przy ul. W. Pohulanka 3, M. Charmacowa.

Wyszła ona na chwilę ze sklepu i od tego czasu wszelki ślad po niej zaginął.

Wczoraj właściciel sklepu p. Świetow otrzymał list od zaginionej, w którym powiadamia go, że została aresztowana. Jest to jednak wyraźną nieprawdą, gdyż na pocztówce nie ma stempla więziennego. Ponadto nie wiadomo kto tę pocztówkę pisał.

Policja prowadzi energiczne poszukiwania. (c)

Pracownicy wygrali strajk u Zielonego Sztralla

Trwający od kilku dni strajk w cukierni Zielonego Sztralla przy ul. Mickiewicza został zlikwidowany. Strajkujący pracownicy w liczbie 14 uzyskali żądaną podwyżkę zarobków.

„Furs" zwalnia robotników

Fabryka futer „Furs", mieszcząca się przy ul. Meczetowej, z powodu braku surowca, jak również projektowanego remontu swych zakładów ma być unieruchomioną. W związku z tym na okres zimowy straci pracę około 150 osób.

Robotnicy otrzymali już wymówienie pracy.

WILEJSKA

— **Święto KOP.** Raport oddziałów przed kościołem rozpoczął uroczyste święto Korpusu Ochrony Pogranicza w Wilejce.

Po nabożeństwie i okolicznościowych przemówieniach wręczono do dyspozycji dowódcy miejscowego garnizonu pewną kwotę pieniędzy od mieszkańców miasta Wileiki.

Następnie złożono wieniec przed pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Przed defiladą do dowódcy oddziałów KOP zgłosiła się delegacja ludności żydowskiej, która zadeklarowała na FON kwotę, jaką uczyni 5% od podatku dochodowego na rok bieżący. Stanowi to około 3500 zł.

Z kolei wszyscy udali się do koszar na obiad żołnierski. W miłej atmosferze śpiewów i serdecznych przemówień upłynęło kilka godzin.

Podczas obiadu dziatwa miejscowej szkoły wręczyła żołnierzom KOP obraz jako symbol wdzięczności za opiekę wojska nad szkołami.

STOŁPECKA

— **Złocisty dach świeci z daleka.** W granicznej wiosce Różanka, gm. stołpeckiej oddano do użytku nowowybudowaną szkołę powszechną im. Marszałka Piłsudskiego. Budynek szkolny znajduje się dosłownie kilkadziesiąt metrów od zasieków granicznych na wyniosłym pagórku. Złocisty dach z blachy i sam budynek szkolny widoczny jest ze znacznej odległości. Koszt budowy wyniósł około 15 tys zł na co złożyły się dotacje samorządu oraz ofiary w gotówce i naturze okolicznej ludności.

SŁONIMSKA

— **W sprawie polepszenia komunikacji.** 18 bm. w starostwie powiatowym w Słonimie odbyła się konferencja poświęcona zagadnieniom komunikacyjnym przy udziale władz państwowych, wojska, samorządów miejskiego i powiatowego i miejscowych organizacyj. Zebrani uchwalili przedłożyć odpowiednio opracowany memoriał wojewodzie nowogródzkiemu w sprawie polepszenia komunikacji dalekobieżnej, jak również i podmiejskiej.

— **ŻYWCEM POGRZEBANY. W kol. Miłoszewicze, pow. słonimskiego, w czasie kopania studni obsunęła się ziemia i zasypała Sergiusza Jarosza, lat 28, powodując jego zgon.**

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— Dziś, w piątek 21 października o godz. 20 — dramat Stanisława Wyspiańskiego **„Wyzwolenie"** w inscenizacji dyr. Kielanowskiego.

— **Premiera w Teatrze na Pohulance.** Najbliższą premierą w Teatrze na Pohulance będzie sztuka młodej angielskiej autorki Keith Winter pt. **„Martela"** w opracowaniu reżyserskim dyr. Kielanowskiego. Jest to ostatnia nowość scen angielskich.

— **Niedzielna popołudniówka!** W niedzielę dn. 23.X o godz. 16 przedstawienie popołudniowe w Teatrze Miejskim na Pohulance wypełni świetna komedia współczesna Devala **Subretka"** — po cenach. popularnych.

— **Jutro,** w sobotę dn. 22.X o godz. 20 **„Subretka".**

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— **Występy J. Kulczyckiej.** Dziś po cenach zniżonych operetka Lehara **„Wesoła wdówka"** z Janiną Kulczycką w roli tytułowej.

— **Zakochana królowa".** Jutro o g. 8.15 wielkie widowisko operetkowe **„Zakochana królowa"** które mimo swych 12 obrazów kończy się o g. 11.15.

— **Popołudniówka niedzielna w „Lutni".** W niedzielę o g. 4.15 po cenach zniżonych grana będzie raz jeszcze wspaniała operetka Abrahama **„Wiktoria i jej huzar".**

— **„Kopciuszek" w „Lutni".** W niedzielę o g. 12.15 grana będzie baśń pełna czarów, dziwów, tańca i humoru **„Kopciuszek".**

— **Otwarcie sezonu zimowego w „Lutni".** Czynione są wszechstronne przygotowania do uroczystości otwarcia sezonu zimowego. Zostały zakończone pertraktacje z drem Zygmuntem Nowakowskim, który zezwolił na granie opery narodowej **„Krakowiacy i górale"** według jego kolorowej inscenizacji.

Regaty żeglarskie szkół średnich w Trokach

22 i 23 bm. odbędą się w Trokach regaty żeglarskie szkół średnich wileńskich z udziałem 36 zawodników. W sobotę 22 odbędą się 3 przedbiegi. W niedzielę zaś o godz. 10.30 bieg pocieszenia i finał.

RADIO

PIĄTEK, dnia 21 października 1938 roku.

6.57 Pieśń poranna; 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt; 7.45 Gimnastyka; 8.00 Audycja dla szkół; 8.10 Program na dzisiaj; 8.15 Muzyka popularna; 8.50 Czytanki wiejskie: „Ol wer Twist" — fragment z powieści Karola Dickensa; 9.00 Przerwa; 11.00 Audycja dla szkół; 11.25 Koncert orkiestry mandolinistów „Kaskada"; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa; 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji; 13.05 Słynni soliści; 14.00 Przerwa; 15.00 „Skąd ta wrawa, skąd ten ruch, kto odgadnie ten jest zuch" — zagadka dźwiękowa dla młodzieży, 15.15 Poradnik sportowy; 15.25 Muzyka obiadowa w wyk. Małej Orkiestry P. R. 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.05 Wiadomości gospodarcze; 16.15 Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Rękasa; 16.30 Rymy dziecięce, pieśni narodowe i pieśni żołnierskie Karola Szymanowskiego w wyk. Stanisławy Korwin-Szymanowskiej; 16.50 Społeczeństwo ptaków — pogadanka; 17.00 Miniatury kwartetowe w wyk. Kwartetu Smyczkowego; 17.45 Audycja dla wsi: 1) O wychowie młodego konia roboczego — pog. J. Steckiewicza; 2) Poradn. rolniczy — A. Przegaliński; 3) Muzyka ludowa; 4) O pożyteczne reformy na wsi — pog. p. Łaguna; 18.25 Wycieczki i spacery — prowadzi E. Piotrowicz; 18.30 Teatr Wyobraźni: „Maria" wg poematu A. Malczewskiego; 19.30 Koncert rozrywkowy; 20.35 Audycje informacyjne; 21.00 Chór Polskiego Radia; 21.15 Koncert Symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej; 22.30 Nowe przemiany poezji polskiej" — szkic literacki; 22.45 Jazz w muzyce operowej; 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty; 23.05 Zakończenie programu.

SOBOTA dnia 22 października 1938 r.

6.57 Pieśń poranna; 7.00 Dziennik por 7.15 Muzyka z płyt; 7.45 Gimnastyka; 8.00 Audycja dla szkół; 8.10 Program na dzisiaj; 8.15 Muzyka popularna; 8.50 Czytanki wiejskie: „Ol wer Twist" fragment z poieści Karola Dickensa; 9.00 Przerwa; 11.00 Audycja dla szkół: 11.25 Utwory J. S. Bacha na orkiestrę; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa; 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji; 13.05 Audycja życzeń dla dzieci wiejskich w opr. Cioci Hali; 13.35 Muzyka kameralna; 14.00 Przerwa; 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „erwus, holenderski śledziu" — słuchowisko; 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Kwartetu Salonowego; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.05 Wiadomości gospodarcze; 16.15 Kronika literacka; 16.30 Popołudniowy koncert; Ok. 16.50 w przerwie: „Nicolo Paganini" — felieton Sergiusza Kontera; 18.00 Wileńskie wiadomości sportowe; 18.05 Sobótka speakera — prowadzi Lech Beynar; 18.30 Audycja dla Polaków za granicą; 19.15 Wiązanki operetkowe w wyk. Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej; 20.35 Audycje informacyjne; 21.00 Koncert muzyki lekkiej i tanecznej. W przerwach: 1) Przyjacielska przysługa — skecz. 2) Co słychać? — rozmówka Jerzego z Kadziusiem; 22.55 Rezerwa programowa; 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty; 23.05 Zakończenie programu.

Sąd Najwyższy zatwierdził wyrok na członków „Złotego Sztandaru"

Zabójca gangstera „Napoleona" pozostanie do śmierci w więzieniu

Sąd Najwyższy w Warszawie rozpoznał skargę kasacyjną dwóch gangsterów wileńskich, członków bandy „Złotego Sztandaru" Chaima Lewinsona i Abrama Rita, oskarżonych o podstępne zwabienie na brzeg Wilii członka konkurującej bandy Kalpakupoła, znanego pod przezwiskiem „Miszka Napoleon" i zamordowanie go.

Sądy dwóch pierwszych instancyj skazały Chaima Lewinsona na dożywotnie więzienie, zaś Abrama Ritę na 15 lat.

Sąd Najwyższy wyrok ten zatwierdził. Gangsterzy wileńscy przebywający dotychczas w więzieniu na Łukiszkach, zostaną przesłani do więzienia na Św. Krzyżu. (c)

Ku czci Zawiszy Czarnego

Odbyło się w Łowiczu uroczyste poświęcenie pomnika ku czci syna tej ziemi Artura Zawiszy Czarnego. Na zdjęciu — pomnik bohatera.

Z wystawy »Dziecko w Polsce«

Na wystawie „Dziecko w Polsce" ubezpieczenia społeczne w szeregu fotomontaży zobrazowały swoją działalność w zakresie opieki nad dzieckiem. Na zdjęciu cyfry następujące za rok 1937: dożywiano 260.727 dzieci; szczepień ochronnych — 70.164; szczepień przeciwgruźliczych — 2.574; prowadzono 122 kuchnie mleczne; 187 stacyj opieki nad matką i dzieckiem; udzielono porad lekarskich 141.634; zbadano 778.701 dzieci.

Sensacyjna zmiana w Pudrach do Twarzy

Precz z nienaturalnym wyglądem „maquillage'u"

NOWY PUDER NIEWIDOCZNY NA SKÓRZE. NADAJE CUDOWNE NATURALNE PIĘKNO.

Eleganckie Francuzki lansują nową modę. Znalazły one nowy puder do twarzy, nadający brzoskwiniową cerę bez śladu połysku przez cały dzień.

Tajemnica polega na nowym sposobie fabrykacji, dzięki któremu najcieńszy puder trzykrotnie przesiewany przez jedwabne sita, jest zmieszany z Podwójną Pianką Kremową. Ten najnowszy system—wynik długoletnich dociekań francuskich chemików—został obecnie opatentowany przez firmę Tokalon. Puder Tokalon kładzie na zawsze kres połyskowi nosa i tłustości skóry. Nadaje niezwykle piękną cerę, która pozostaje absolutnie matowa przez 8 godzin. Ani wiatr, ani deszcz lub pocenie się nie spowodują już połysku Pani skóry o ile używa Pani Pudru Tokalon „matującego", spreparowanego według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon. Nada cerze Pani świeżość i piękno płatków różanych i spotęguje w dwójnasób Jej urodę. Żądaj Pudru Tokalon—istnieje w 10-ciu prześlicznych odcieniach. Zł. 1,40 i zł. 2,50.

RADIOAPARATY

licencji Wiednia i Budapesztu

„Capello" i „Union-Radio"

Superheterodyny bateryjne i prądowe najwyższej jakości

w firmie

Michał Girda

Mickiewicza 7, tel. 16-28

HURT DETAL

Aparaty „ELEKTRIT"

CASINO | Wspaniały film **La Habanera**

W roli głównej genialna artystka i śpiewaczka **Zarah LEANDER.** **Piękny nadprogram**

HELIOS | Najpiękniejszy film, którym zachwyca się świat. Chluba i duma produkcji francuskiej **LUDZIE ZA MGŁĄ**

(QUAI DE BRUMES) W rol gł.: Niezapomn. bohater f. „Towarzysze broni" **Jean Gabin** i wielka tragiczka **Michele Morgan** Każda scena tego arcyfilmu wzrusza i wywołuje zachwyt. Film demonstruje się z wielkim powodzeniem w Warszawie w ciągu 5-ciu tygodni Nadprogram: KOLOROWA atrakcja Disneya i aktualności. Początek o gdz. 4-ej

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID** | Wzruszający dramat miłosny polskiej produkcji **„Dziewczyna szuka miłości"**

W rol. gł. najpiękn. para kochanków ekranu polskiego **T. Wiszniewska** i **M. Cybulski** Uprasza się o przybywanie na początki s.: 4—6—8—10, w niedzielę i święta od godz. 1-e

Kino **MARS** | Dziś pocz. o 4 Geniusze ekranu **Conrad VEIDT** oraz **Sessue Hayakawa** w najnowszym rewelacyjnym filmie prod. francuskiej p. t. **„TYRAN"**

Piękny nadprogram.

KINO Rodziny Kolejowej **ZNICZ** Wiwulskiego 2 | Dziś. Wielka epopea filmowa W rol. gł.: **Franciszek Brodniewicz, Jadwiga Smosarska, Conti Sielański, Orwid** i inni **„Ułan księcia Józefa"** Nad program: kolorowe dodatki. Pocz. seansów codziennie o g. 16

OGNISKO | Dziś. Film miłości, tragicznych przeżyć i muzyki **Miłość i łzy kobiety**

W rolach głównych: **Magda Schneider** i **Iwan Petrowicz**

Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

Kino-Teatr „PAN" w Baranowiczach

ul. Prezydenta Mościckiego 14

Najlepsza komedia króla humoru HAROLDA LLOYDA

„Ostrożnie Profesorze"

Nadprogram: Dodatek kolorowy i PAT

Kino „APOLLO" w Baranowiczach

Najpiękniejszy film sezonu

Motyl hiszpański

z Jeanette MAC DONALD w roli gł. Równocześnie wyświetla się reportaż **Śląsk Zaolzański wraca do Polski**

Teatr Muzyczny **„LUTNIA"**

Występy Janiny Kulczyckiej

Dziś — ***„Wesoła wdówka"*** — Ceny zniżone

Jutro — ***„Zakochana królowa"***

PAN | Dramat czystych serc w walce o szczęście **GEHENNA**

wg Heleny Mniszek. **Lidia Wysocka, Benita, Ćwiklińska, Zacharewicz, Samborski, Łoziński, Fertner, Orwid.** KOLOROWY NADPROGRAM

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 20 października 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg f-co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby—w mniejszych ilościach. W złotych:

Żyto I stand. 696 g/l	15.—	15.50
„ II „ 670 „	14.50	15.—
Pszenica I „ 748 „	20.75	21.25
„ II „ 726 „	19.75	20.25
Jęczmień I „ 678/673 „ (kasz.)	—	—
„ I „ 649 „ „	—	—
„ III „ 620,5 „ (past.)	14.75	15.25
Owies I „ 468 „	15.75	16.25
„ II „ 445 „	—	—
Gryka „ 630 „	17.50	18.—
„ „ 610 „	16.75	17.25
Mąka żytnia gat. I 0—50%	29.25	29.75
„ „ „ I 0—65%	26.25	26.75
„ „ „ II 50—65%	—	—
„ „ razowa do 95%	20.25	20.75
Mąka pszen. gat. I 0—50%	40.—	40.75
„ „ „ I-A 0—65%	38.75	39.25
„ „ „ II 30—65%	32.50	33.—
„ „ „ II-A 50—65%	26.25	27.—
„ „ „ III 65—70%	20.50	21.—
„ „ pastewna	16.—	17.—
„ ziemniaczana „Superior"	—	—
„ „ „Prima"	—	—
Otręby żytnie przem. stand.	8.75	9.25
Otręby pszen. śred. przem. stand.	9.50	10.—
Wyka	—	—
Łubin niebieski	8.—	8.50
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. z.	44.50	45.—
Len trzepany Wołożyn	1560.—	1600.—
„ „ Horodziej	1840.—	1880.—
„ „ Traby	1560.—	1600.—
„ „ Miory	1320.—	1360.—
Len czesany Horodziej	—	—
Kądziel horodziejska	—	—
Targaniec moczony	680.—	720.—
„ Wołożyn	850.—	890.—

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8 wiecz.

Wyzwolenie

PRACA

BIURO POŚREDNICTWA PRACY dla Kobiet, Pol. Kat. T-wo Op. nad Dziewczętami poleca: Nauczycielki, wychowawczynie, bony, pielęgniarki, krawcowe, ekspedientki itp. oraz służbę domową i pensjonatową wszelkiego rodzaju. Gimnazjalna 4. Czynne od g. 10—3.

Przetarg

Zarząd więzienia w Nowogródku ogłasza na dzień 29 października 1938 roku na godzinę 10 przetarg nieograniczony na dostawę większej ilości artykułów żywnościowych dla potrzeb więzienia.

Bliższych informacji udziela kancelaria więzienia.

Nowogródek,
dnia 17 października 1938 r.

Naczelnik Więzienia
(—) **I. Grodzicki**
Podkomisarz S. W.

Sygnatura: Km. 1189/38.

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Baranowiczach I rewiru Stanisław Paderewski, mający kancelarię w Baranowiczach, ul. Orzeszkowej Nr 6 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3 listopada 1938 r. o godz. 9 w Baranowiczach, ul. Senatorska Nr 29 odbędzie się I licytacja ruchomości, należących do Składu Rolniczo-Przemysłowego „Snop", składających się z dwu kieratów do młocarni syst. „Bermana" trzy-czterokonnych z całym kompletem zupełnie nowych, oszacowanych na łączną sumę zł 1120.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 17 października 1938 r.

Komornik **St. Paderewski.**

Na kursach

Kroju i Szycia

Z. Jacewiczowej

w Wilnie, Wileńska 34 — 21 został otwarty 6-tygodniowy kurs kroju i szycia dla inteligentnych pań. Godziny zapisów 10—2 i 4—7

Przy Kursach pierwszorzędna pracownia damskich ubiorów.

Nauka i Wychowanie

KURSY KREŚLEŃ TECHNICZNYCH inż. H. Gajewskiego, prywatne, roczne, korespondencyjne. Warszawa 22, Przemyska 11-a. — Wydziały: maszynowy, budowlany, mierniczo-drogowy. Opłata 15 zł. miesięcznie. — Programy wysyłamy bezpłatnie.

LEKARZE

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18 66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3. róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

RÓŻNE

ZGUBIONY indeks U. S. B. na imię Józefa Zdzisława Śleszyńskiego — unieważnia się.

BARANOWICKIE

UNIEWAŻNIA SIĘ zagubioną książeczkę oszczędnościową Komunalnej Kasy Oszczędności w Baranowiczach Nr 584, wystawioną na okaziciela.

Tani tydzień

ALBUMOW

do fotografij.

Zniżka od 10 do 20%

Wład. Borkowski

Wilno, Mickiewicza 5, tel. 3-72

Od Administracji

Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za termin ogłoszenia oraz za zgubę lub zniszczenie matryc i klisz. Zastrzeżenie miejsce obowiązuje Administrację tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone 25% drożej. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. — Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. — Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieumieszczenia całego ogłoszenia, względnie jego części bez podania powodów. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Wileńska 42, tel. 96; Brześć n/B., ul. Pierackiego 19, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40.
Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Emili Plater 44. Równe—3 Maja 13, Wołkowysk—Brzeska 9/1

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł. za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr. drobne 10 gr za wyraz, Najmniesze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych" nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Odbicie u E Kollarewskiego, Wileńska 11

Redaktor odp. Zbigniew Cieślik